

D Ů V O D O V Á Z P R Á V A

Obecná část

I. Závěrečná zpráva o hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad – RIA

1. Důvod předložení

1.1 Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů je předkládán na základě Plánu legislativních prací vlády na rok 2008.

1.2 Identifikace problémů, cílů, kterých má být dosaženo, rizik spojených s nečinností

Problematika vod spadá podle vodního zákona do působnosti pěti ministerstev, která vykonávají působnost ústředních vodoprávních úřadů. Svodnou gesci za vodní zákon vykonává Ministerstvo zemědělství. Ministerstvo životního prostředí je ústředním vodoprávním úřadem ve věcech ochrany vod a ochrany před povodněmi, Ministerstvo zdravotnictví ve věcech stanovení povrchových vod využívaných ke koupání, Ministerstvo dopravy ve věcech užívání povrchových vod k plavbě a Ministerstvo obrany ve věcech, v nichž je založena působnost újezdních úřadů. Výkon státní správy vykonávají vodoprávní úřady, kterými jsou dále obecní úřady, pověřené obecní úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností a krajské úřady.

Nová právní úprava si klade za cíl odstranit nedostatky zjištěné vodoprávními úřady při aplikaci vodního zákona v praxi a reaguje na vývoj společnosti, technický pokrok a potřeby regulace v oblasti vod od doby tvorby nové právní úpravy ochrany vod a vodního hospodářství na konci devadesátých let. Přestože k tomuto zákonu byla přijata celá řada novel, s výjimkou zákona č. 20/2004 Sb., kterým byla završena transpozice evropských směrnic ke vstupu České republiky do Evropské unie, se však jednalo o změny vynucené při změnách jiných zákonů. Rovněž ve výkladové praxi a metodickým řízením vodoprávních úřadů se nepodařilo některé případy řešit a jejich právní úpravu má zajistit předkládaná velká novela vodního zákona. Novela by zároveň měla zohlednit pokrok v oblasti vývoje dostupnosti nových technologií k nakládání s vodami, zpřísněné požadavky na kvalitu podzemních a povrchových vod i upravené normy pro vypouštění odpadních vod.

Dalším podnětem k novelizaci vodního zákona je povinnost zajistit transpozici nových směrnic Evropské unie. Jde o směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/118/ES ze dne 12. prosince 2006 o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES ze dne 23. října 2007 o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik.

V dohodě Ministerstva zemědělství a Ministerstva zdravotnictví reaguje novela vodního zákona také na problematiku ochrany zdrojů pramenité vody v souvislosti s balenou vodou pro lidskou spotřebu. Podnětem byly závěry provedené při výjezdním auditu (únor 2008) Generálního ředitelství pro zdraví a ochranu spotřebitele Evropské komise DG SANCO, Ředitelství F – Potravinový a veterinární úřad k posouzení systémů úředních kontrol zavedených s ohledem na hygienu potravin, sledovatelnost a označování ke směrnici Rady

80/777/EHS ze dne 15. července 1980, o sblížení právních předpisů členských států týkajících se využívání a prodeje přírodních minerálních vod, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/70/ES ze dne 28. října 1996.

Dalším podnětem byla výzva Evropské komise k podání vyjádření k formálnímu upozornění na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici směrnice 2000/60/ES ze dne 23. října 2000 ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky. Po společné analýze jednotlivých bodů výzvy Ministerstvem zemědělství a Ministerstvem životního prostředí a jejich rozdělení k podání vysvětlení, zahrnutí do prováděcích předpisů k vodnímu zákonu a k zařazení do novely vodního zákona byly připraveny příslušné novelizační body, které jsou ve zvláštní části důvodové zprávy v tomto smyslu komentovány.

Vodní zákon byl vyhodnocen jako právní předpis s vyšší administrativní zátěží. Cílem novelizace je tudíž zajistit snížení administrativní zátěže (a to nejen na straně podnikatelů), v souladu s cíli programového prohlášení vlády a navazujících dokumentů (zejména usnesení vlády ze dne 11. července 2007 č. 759 k Analýze administrativní zátěže podnikatelů). Na druhou stranu je v případě vodního zákona nutné si uvědomit, že jde o rozsáhlou právní úpravu, která se dotýká všech sfér hospodářství a života občanů a která má zajistit ochranu vod jako složky životního prostředí, stanovit podmínky pro hospodárné využívání vodních zdrojů a hospodaření s vodami pro zajištění vodohospodářských služeb, zejména pro účely zásobování pitnou vodou a chránit životy a majetek občanů a společnosti před povodněmi. Tyto požadavky vyžadují použití účinných prvků právní regulace včetně jejich vynucení, což ostatně vyžadují předpisy Evropské unie v této oblasti.

Příprava návrhu novely vodního zákona byla Ministerstvem zemědělství zahájena v červenci 2007 širokou diskuzí odborné veřejnosti nad současně platným návrhem vodního zákona a sběrem podnětů a připomínek. Celkem bylo přijato 450 podnětů a připomínek. K jejich analýze byly sestaveny čtyři věcně orientované pracovní skupiny, které byly sestaveny z pracovníků Ministerstva zemědělství, Ministerstva životního prostředí, Ministerstva vnitra a také ze zástupců dotčených stran, zejména správců vodních toků, zástupců Asociace krajů České republiky, Svazu měst a obcí, Ministerstva průmyslu a obchodu, Asociace čistírenských expertů, Sdružení oboru vodovodů a kanalizací, Českého hydrometeorologického ústavu, Výzkumného ústavu vodohospodářského T. G. Masaryka, v.v.i. a dalších dotčených stran. Jednalo se o skupinu zabývající se státní správou, skupinu, která řešila nedostatky v oblasti ochrany vod, skupinu zabývající se vodními toky a skupinu, která byla ustavena k řešení problematiky ochrany před povodněmi.

Jednání pracovních skupin byla průběžně doplňována jednáními u kulatých stolů za účasti dalších prizvaných odborníků z dotčených oblastí. Výsledky jednání jak pracovních skupin, tak kulatých stolů byly posouzeny ve svodné pracovní skupině složené z pracovníků předkladatele a spolupředkladatele návrhu zákona za účasti pracovníků zajišťujících hodnocení RIA. Návrh zákona je výsledkem společné práce této svodné pracovní skupiny.

V rámci přípravy novely zákona byla zpracována Velká RIA.

Po vnitřním projednání návrhu novely na obou ministerstvech bylo rozhodnuto zpracovat doplňující analýzy k posílení funkce ekonomických nástrojů k ochraně a racionálnějšímu využívání vodních zdrojů a k vytvoření finančních zdrojů pro plnění úkolů vodního hospodářství ve veřejném zájmu mimo rámec veřejných rozpočtů. Ministerstvo životního prostředí zajistilo zpracování Doplnku č. 1 Velké RIA pro poplatky za odběry podzemních vod a vypouštění odpadních vod (§ 88 až 100), Ministerstvo zemědělství zpracovalo Doplněk

č. 2 Velké RIA pro úpravu poplatků za využívání vodních zdrojů (odběry povrchových vod a využívání energetického potenciálu povrchových vod). Novelizace ekonomických nástrojů je navázána na regulaci legislativními nástroji.

Mezi hlavní konkrétní cíle, které byly zkoumány a hodnoceny procesem RIA patří:

V oblasti ochrany vod

- Vyhodnocení potřeby transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/118/ES ze dne 12. prosince 2006 o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu
- Zachování stejné úrovně ochrany povrchových a podzemních vod při současném snížení administrativních nákladů na povolovací řízení a zlepšení účinnosti čištění a možnosti kontroly emisí z domovních ČOV
- Snížení znečištění a požadovaná ochrana povrchových a podzemních vod při zohlednění nejlepších dostupných technologií v oblasti zneškodňování odpadních vod
- Řešení nakládání se srážkovými vodami odtékajícími ze staveb
- Valorizace poplatků za odběr podzemních vod v návaznosti na účelnost poplatků při současném snížení administrativní zátěže
- Revize příloh k vodnímu zákonu

V oblasti vodních toků

- Prověření dosavadních definic z hlediska jejich aplikace v praxi
- Zabezpečení potřebných ekologických funkcí vodního toku stanovením minimálního zůstatkového průtoku
- Prověření nutnosti případného zavedení správy podzemních vod jako samostatného institutu
- Upřesnění definice a rozsahu správy vodních toků a tím umožnit
  - a) zavést ekologický aspekt do správy vodních toků
  - b) předejít zbytečným úpravám koryt vodních toků vyplývajícím z dosavadní dikce zákona
  - c) přenést náklady na odstraňování nánosů na jejich faktické původce
- Vymezení vodního díla
- Odstranění nerovných podmínek v hospodářské soutěži
- Odstranění nadbytečných procesních úkonů
- Zvýšení bezpečnosti vodních děl

V oblasti povodňové ochrany

- Transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES ze dne 23. října 2007 o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik
- Vyhodnocení stávajícího stavu zajištění ochrany před povodněmi a navržení případné úpravy ke snížení rizika a nepříznivých důsledků povodní v ČR

Ve správní oblasti

- Snížení administrativní zátěže
- Sladění vybraných oblastí s ostatními právními předpisy

- a) sjednocení vodoprávního řízení s úpravou správního řízení podle správního řádu; minimalizace výjimek
- b) sladění systému deliktů a sankcí s metodikou Ministerstva vnitra - uvedení sankcí do souladu se současnými principy správního trestání, včetně principu chápání sankce jako řešení ultima ratio (nejzazší)
- Zjednodušení zákona a procesů různých řízení
  - a) zjednodušení povolovacího řízení k vypouštění odpadních vod z malých zdrojů znečištění zavedením výrokového přístupu pro domovní ČOV
  - b) sjednocení přístupu k řízení v pochybnostech
  - c) zhodnocení a odstranění problematických pojmů a právních institutů
- Ochrana povrchových a podzemních vod
  - a) určení vztahu vod důlních a odpadních
  - b) upravení vztahu oprávnění podle zákona o integrované prevenci
- Kvalitnější výkon státní správy a samosprávy

V oblasti ekonomických nástrojů (výše uvedenými Doplnky č. 1 a 2 Velké RIA)

- Komplexní novelizace ekonomických nástrojů, doprovázející regulaci legislativními nástroji

V této důvodové zprávě se vychází ze závěrečné zprávy RIA a dvou doplňků.

Rizika nečinnosti plynou z nedosažení, nebo úplného nedosažení uvedených cílů a to nesplnění závazků vůči Evropské unii a nesplnění programového prohlášení vlády a navazujících dokumentů z oblasti snižování administrativní zátěže.

2. Návrhy variant

2.1. Hlavní varianty

- Nulová varianta – nebudou transponovány směrnice EU a nedojde k novelizaci zákona o vodách
- Varianta I. – dojde pouze k transpozici směrnic EU, ale ostatní ustanovení zákona o vodách nebudou novelizovány
- Varianta II. – „Velká novela“ – současná transpozice směrnic EU a zároveň zohlednění námětů dotčených stran ke stávajícímu znění vodního zákona
- Varianta III. – změna příslušných právních předpisů bez zásahu do vodního zákona

Z hlediska potřeb úprav vodního zákona a nutnosti transpozice směrnic EU byla vybrána Varianta II.

2.1. Dílčí varianty

Varianty pro jednotlivé dílčí oblasti jsou rozebrány samostatně. Každá oblast novelizace vodního zákona je ve struktuře samostatné dílčí RIA:

- Cíl
- Popis současného stavu
- Varianty
- Porovnání přínosů a nákladů
- Výběr varianty

Ve Velké RIA byly analyzovány hlavní novelizační body novely zákona o vodách. Analýza je kombinací kvalitativního a kvantitativního přístupu. Vyhodnocení čistých přínosů za jednotlivé body je těžko proveditelné, jelikož nelze porovnávat kvalitativní dopady (např. dopady na životní prostředí, zlepšení stavu povrchových a podzemních vod, rovné podmínky na trhu apod.) s kvantitativními hodnotami (výběr poplatků za rok, náklady na správní řízení apod.).

3. Vyhodnocení variant návrhů na úpravy v jednotlivých částech vodního zákona

V rámci tvorby novely vodního zákona byly s ohledem na rozsah navrhovaných úprav vytipovány dílčí oblasti, pro které byly vyhodnoceny dílčí varianty podle popsané struktury RIA. V dalším jsou popsány také oblasti, ve kterých byla navržena novelizace, ale po vyhodnocení byla přijata nulová varianta, která znamená ponechání současné právní úpravy.

3.1. Hlava IV PLÁNOVÁNÍ V OBLASTI VOD

3.1.1. Plány 3 hlavních povodí – § 23 až 26

- Ministerstvo životního prostředí navrhlo úpravu, která má jednoznačně stanovit způsob naplnění požadavků stanovených směrnicí 2000/60/ES, a to zásadní změnou rozsahu zpracování plánů (z osmi plánů oblastí povodí na tři plány hlavních povodí), jejich pořizovatelů a způsobu jejich schvalování.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Metodické zvládnutí problému.
  - 1 – Zpracování národních částí mezinárodních oblastí povodí jako souhrn informací z jednotlivých plánů oblastí povodí.
  - 2 – Zpracování tří plánů hlavních povodí při zachování struktury plánů oblastí povodí.
  - 3 – Nahrazení osmi plánů oblastí povodí třemi plány hlavních povodí.
  - 4 – Zpracování tří plánů hlavních povodí, které budou plnit koordinační funkci pro zpracování plánů oblastí povodí a současně budou podkladem pro předávání podkladů za národní části mezinárodních oblastí povodí. Tato varianta byla zařazena dodatečně jako výsledek konsenzu při řešení rozporu mezi předkladateli.
- Náklady jednotlivých variant nelze přímo porovnat s přínosy, jelikož jsou některé body přínosů těžko kvantifikovatelné. Nicméně na základě kvalitativní a kvantitativní analýzy a společného posouzení oběma ministerstvy je do zákona zapracována varianta 4, která se uplatní pro zpracování druhého cyklu plánování v období 2010 až 2015. Tato varianta rovněž v plánech hlavních povodí plně transponuje směrnici 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládnutí povodňových rizik.

3.2. Hlava V OCHRANA VODNÍCH POMĚRŮ A VODNÍCH ZDROJŮ

3.2.1. Minimální zůstatkový průtok – § 36

- Zachování minimálního zůstatkového průtoku u všech vodních toků pro zabezpečení jejich ekologických funkcí.
- Byly definovány varianty ve vazbě na posuzování dopadu pro malé vodní elektrárny (MVE):
  - 0 – Ponechání současného stavu.
  - 1 – Stejná pravidla pro všechny, nové i stávající jednorázově.
  - 2 – Přechodné období do 10 let pro stávající.
- Při zvážení dopadů, které se převážně dotýkají asi 20 % MVE, tj. asi 270 MVE, které nemají stanoven minimální zůstatkový průtok a zlepšení životního prostředí, byla vybrána varianta 2. Zavedení dané povinnosti vede dle odhadů k ušlému zisku pro MVE (náklad) ve výši 13 mil. Kč ročně. Administrativní náklady ve výši 4,9 mil. Kč mohou být rozloženy na několik let podle stanovování minimálního zůstatkového průtoku vodoprávními úřady.

3.2.2. Odpadní vody a výrobní přístup – § 38 s 15a (ohlášení)

- Cílem je zjednodušení povolovacího řízení pro domovní čistírny odpadních vod (ČOV) a vypouštění odpadních vod z nich a následné snížení administrativní zátěže při zachování stejné úrovně ochrany povrchových a podzemních vod.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Ponechání současného stavu (zůstane povolovací řízení).
  - 1 – Částečný výrobní přístup (s povolením).
  - 2 – Výrobní přístup (s ohlášením).
- Při aplikaci metody minimálních nákladů na dosažení cíle se jako nejlepší jeví varianta 2 zavedení výrobního přístupu pro domovní ČOV ohlášením. Celkové přínosy jsou vyjádřeny pouze indikativně v závislosti na počtu nových domovních ČOV (celkem 14,5 tis. Kč za každou novou domovní ČOV a následně ušetřené za měření ve výši 2 tis. Kč za 2 roky).

3.2.3. Odpadní vody a žumpy – § 38

- Cílem je snížit znečištění podzemních, případně povrchových vod tím, že se explicitně zavede povinnost zajištění zneškodnění odpadních vod ze žump společně s povinností zachovat o tomto zneškodnění náležitě doklady. Tímto by bylo napraveno porušování vodního zákona, ke kterému dochází odhadem u 75 – 90 % majitelů žump.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Ponechání současného stavu.
  - 1 – Zavedení povinnosti vést evidenci a uchovávat doklady.
- Vybraná varianta 1 zajistí požadovaný cíl - eliminaci znečištění z netěsných žump (ať už netěsných z jakýchkoli důvodů – např. kvůli provozování žump s přepadem části nečištěné vody do vodoteče, kanalizace atp., netěsnosti špatně provedených žump vlivem jejich opotřebení, mechanického zatížení okolí nebo posunů v podloží, včetně úmyslného proděravění nebo provedení obtoku). Na stavební úpravu žump se odhadují náklady 15 tis. Kč/ks; zároveň by jejich majitelé museli začít platit poplatky za odvoz

odpadních vod. Nepřímým pozitivním důsledkem regulace by mohlo být výrazné rozšíření domovních ČOV se kterou jsou spojené vyšší investiční náklady, ale výrazně menší provozní náklady. I přes tyto dopady na provozovatele žump je nutno navržené řešení chápat jako nutné zajištění individuální odpovědnosti za ochranu povrchových nebo podzemních vod podle ustanovení § 5 odst. 1 a 3 vodního zákona.

3.2.4. Nakládání se závadnými látkami při výkonu rybníkářství – § 39

- Cílem je snížení administrativní zátěže podnikatelů i vodoprávních úřadů úpravou, která umožní při chovu ryb v rybnících hospodařit podle stanovených předem daných pravidel, na rozdíl od současného stavu, který vyžaduje udělení výjimky (na omezenou dobu) pro použití závadných látek.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Ponechání současného stavu a metodické zvládnutí problému ze strany MŽP, aby nebyly výjimky v praxi vydávány pouze na 2 roky, ale na dobu delší; vydání nového metodického pokynu.
  - 1 – Stanovení bližší podmínky pro použití závadných látek v rozsahu výjimky pro účely intenzifikace chovu ryb vyhláškou.
  - 2 – Zavedení způsobu rybářského hospodaření, tedy i limity užívání závadných látek při hospodaření, přímo do povolení k nakládání s vodami podle § 8 odst. 1 písm. a) bodu 4 vodního zákona s tím, že by se poté na hospodaření v rámci takového povolení nevztahovala omezení z § 39.
  - 3 – Vypuštění látek k intenzifikaci chovu ryb ze závadných látek.
- Vybrána byla varianta 1, tedy legislativní úprava vodního zákona ve formě návrhu zmocnění pro konkrétní prováděcí vyhlášku.

3.2.5. Podpora života ryb – § 35

- Řešení námětu odstranění duplicit v legislativě ve věci vypouštění určitých druhů ryb do vodních toků a vodních nádrží. Tuto problematiku řeší také ustanovení § 5 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny. Rovněž v ustanovení § 12 odst. 6 zákona o rybářství je uveden odkaz na zákon o ochraně přírody a krajiny.
- Výraznější problémy s aplikací ustanovení § 35 odst. 1 nebyly v praxi zaznamenány. Účel zákona o ochraně přírody a krajiny je odlišný od účelu vodního zákona. Ustanovení § 35 neřeší pouze výskyt ryb, ale i jejich vliv na kvalitu vody. K posuzování této skutečnosti není orgán ochrany přírody způsobilý. Je proto vhodné ponechat současný stav (varianta 0).

3.2.6. Minimální hladiny podzemních vod – § 37

- Námět na úpravu obdobně jako v ustanovení § 36 pro minimální zůstatkový průtok. Rozborem problematiky bylo zjištěno, že současná úprava je málo frekventovaná a nedělá v praxi problémy. Proto se jeví jako vhodné řešení ponechání současného stavu (varianta 0).

3.3. Hlava VI VODNÍ TOKY

3.3.1. Zavedení ekologického aspektu do správy vodních toků – § 44

- Cílem úpravy je zavést kategorii přirozeného koryta vodního toku, které může vzniknout i jeho obnovením revitalizačními opatřeními. Současně více provázat správu vodních toků s vnímáním vodního toku a jeho koryta jako celistvého ekosystému (významného krajinného prvku) a harmonizovat ji s funkcemi vodního toku pro odvádění vody z povodí vodního toku a zajišťováním podmínek pro povolená nakládání s vodami a plavbu.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Zavedení definice přirozeného koryta vodního toku, které může vzniknout jak přirozeným způsobem, tak revitalizací.
- Byla vybrána varianta 1 zavádějící definici přirozeného koryta vodního toku. Varianta počítá s úpravou prováděcí vyhlášky č. 470/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

3.3.2. Zásahy do přirozených koryt vodních toků – § 47

- V návaznosti na předchozí požadavek je řešena minimalizace zásahů do přirozených koryt vodních toků a zvýraznění ekologického aspektu správy vodních toků.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Vypuštění nejasné povinnosti zabezpečovat při odvádění vody z území dostatečnou průtočnost a hloubku koryt vodních toků a zvýraznění ekologického aspektu správy vodních toků s vnímáním vodních toků jako celistvých ekosystémů včetně koryt vodních toků a příbřežních pozemků v údolní nivě a zapojení správy vodních toků k dosažení dobrého stavu vod podle požadavku rámcové směrnice vodní politiky 2000/60/ES.
- Byla vybrána varianta 1, která rovněž počítá s úpravou prováděcí vyhlášky č. 470/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

3.3.3. Povinnosti vlastníků staveb a zařízení v korytech vodních toků nebo sousedících s nimi – § 52

- Záměr je přenést náklady na odstraňování nánosů v korytech vodních toků na jejich faktického původce.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Vlastníci staveb a zařízení umístěných v korytech vodních toků jsou dodatečně povinni odstraňovat nánosy z koryta vodního toku, které vznikají kvůli těmto stavbám a zařízením.
  - 2 – Uložit povinnost odstraňovat nánosy z koryta vodního toku tak, jak ji ukládá varianta 1, a možnost uložit tuto povinnost nejenom majiteli ale i uživateli.
- Vybraná varianta 1 odpovídá záměru, že provozní náklady spjaté s odstraňováním nánosů by měl nést ten, kdo je způsobuje. Snižuje tak zátěž správců vodních toků, přenášení nákladů mezi vlastníkem a uživatelem zařízení a staveb v korytech vodních toků zůstává jejich vnitřní záležitostí, ošetřenou v rámci jejich smluvních vztahů.

Odhad ročních nákladů pro vlastníky zařízení a staveb v korytech vodních toků ve výši 14,9 mil. Kč je zároveň odhadem ročních přínosů pro správce vodních toků.

3.3.4 Ustanovení správy podzemních vod jako samostatné části správy povodí

- Vyhodnocení nákladů a přínosů spojených se zavedením institutu správy podzemních vod je součástí bodu 3.6.3. Poplatky za správu podzemních vod. Tento záměr na ustanovení samostatného institutu správy podzemních vod nebyl vyhodnocen jako reálný, neboť všechny činnosti, které byly analyzovány jako jeho součást, jsou pokryty v platném znění vodního zákona v ustanoveních správy povodí a zjišťování a hodnocení stavu podzemních vod. V tomto případě byla zvolena nulová varianta ponechání současného stavu.

3.3.5. Definice vodního toku – § 43

- Záměrem analýzy bylo upřesnit definici vodního toku, aby se neuplatňovalo rozhodování v pochybnostech na ty části povrchových vod, které zdaleka nenaplnují definiční znaky vodního toku.
- Ačkoliv současný stav je nevyhovující, úprava definice, včetně negativního vymezení vodního toku, mnoho vyjasnění nepřináší. Jako vyhovující varianta byla vybrána nulová varianta s tím, že bude nutné metodicky sjednotit vodoprávní praxi.

3.3.6. Určování správců vodních toků – § 48

- Původním námětem bylo zajistit, že ten, kdo má z drobného vodního toku prospěch, by měl být jeho správcem, i přes jeho nesouhlas.
- Správa vodních toků byla od počátku vnímána jako služba státu, proto došlo k ustavení správců povodí jako správců významných vodních toků a přeměně Zemědělské vodohospodářské správy a Lesů ČR jako správců drobných vodních toků. Navíc se jeví jako nereálné prokazování evidentního prospěchu. Z těchto důvodů se jeví jako vhodné ponechat stávající situaci (varianta 0).

3.4. Hlava VIII VODNÍ DÍLA

3.4.1. Vodní díla – vodohospodářské úpravy – § 55

- Cílem bylo prověřit zavedení „vodohospodářských úprav“ jako ekvivalent terénních úprav podle stavebního zákona.
- Byly definovány varianty:
0 – Nedojde ke změně současného stavu.
1 – Zavede se pojem vodohospodářská úprava.
- Byla vybrána nulová varianta – ponechání současného stavu. Jelikož se i v současnosti úpravy, které by potenciálně spadaly do režimu vodohospodářských úprav, provádějí v režimu terénních úprav podle stavebního zákona (tj. na ohlášení), znamenalo by v praxi zavedení pojmu vodohospodářských úprav pouze přesun administrativní zátěže ze stavebního úřadu na úřad vodoprávní. Dále bylo vyhodnoceno riziko možnosti nejasné interpretace vodohospodářských úprav a problémů s nimi spojených. Působnost vodoprávních úřadů je zajištěna souhlasem podle § 17 odst. 1 písm. c) vodního zákona.

3.4.2. Užívání a ochrana vodních děl jinými osobami – § 57

- Cílem je odstranit nerovné podmínky při podnikání ve výrobě elektrické energie ve vodních elektrárnách, které byly do zákona vneseny pozměňovacími návrhy v Poslanecké sněmovně PČR.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Vypuštění výjimky z podílu na údržbě vodního díla, které podmiňuje funkci vodní elektrárny.
- S ohledem na návrh zavést poplatky z využití vodních zdrojů, konkrétně poplatku z využití energetického potenciálu povrchových vod, byla vybrána nulová varianta.

3.4.3. Povinnosti vlastníků vodních děl – § 59

- Cílem je jednoznačně stanovit povinnosti pro vybrané vlastníky vodních děl, ke snižování nepříznivých účinků povodní, sucha a ledových jevů, ochraně a zlepšení jakosti vody, jakož i k zajištění bezpečnosti, stability a spolehlivosti vodního díla; na druhé straně pak snížit administrativní náklady na straně podnikatelů a státní správy.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Zavedení povinnosti zpracovat manipulační řád vodního díla a předložit jej ke schválení vodoprávnímu úřadu pro vlastníky vodních děl, které umožňují manipulace s vodami (vodní díla I. až III. kategorie z hlediska technicko-bezpečnostního dohledu a vodní elektrárny); vypuštění povinnosti předkládat a schvalovat provozní řád.
  - 2 – Dtto varianta 1 bez povinnosti pro vlastníky vodních elektráren.
  - 3 – Dtto varianta 1 bez vypuštění povinnosti předkládat a schvalovat provozní řád.
- Vybraná varianta 1 naplňuje neúplněji stanovený cíl včetně snížení administrativní zátěže vodoprávních úřadů při vypuštění povinnosti předkládat a schvalovat provozní řád.

3.4.4. Technickobezpečnostní dohled nad vodními díly – § 61 a § 62

- Cílem je zajistit větší bezpečnost, stabilitu a spolehlivost vodních děl; současná díkce vodního zákona neobsahuje zmocnění pro zpracování programu technickobezpečnostního dohledu nad vodními díly, jako jednoho z hlavních dokumentů pro provádění technickobezpečnostního dohledu, i když jeho náležitosti stanoví prováděcí vyhláška č. 471/2001 Sb. Dalším cílem bylo vyhodnotit možnost rozšíření výběru vodních děl spadajících pod technickobezpečnostní dohled o vodní elektrárny a zúžení počtu vodních děl spadajících do kategorie IV.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Zavedení povinnosti zpracovat (Ministerstvem zemědělství pověřenou osobou) a předat program technickobezpečnostního dohledu vodoprávnímu úřadu; dále rozšířit vodní díla podléhající technickobezpečnostnímu dohledu o vodní elektrárny.
  - 2 – Dtto varianta 1 rozšířená o redukci výběru vodních děl IV. kategorie.

3 – Dtto varianta 1 bez stanovení, kdo může program technickobezpečnostního dohledu zpracovávat.

- Vyhodnocením se dospělo k doporučení redukované varianty 1 (bez rozšíření o vodní elektrárny).
- Dále bylo vyhodnoceno, na základě přínosů varianty 2, jako účelné zúžení počtu vodních děl spadajících do kategorie IV. Tuto úpravu není však nutné provádět novelou vodního zákona, je ji možno provést, s ohledem na zmocnění v § 61 odst. 3, novelou prováděcí vyhlášky č.471/2001 Sb., o technickobezpečnostním dohledu nad vodními díly.

3.5. Hlava IX OCHRANA PŘED POVODNĚMI

3.5.1. Zavedení tří stupňů povodňové aktivity na vodních dílech (§ 70a)

- Cílem je rozlišovat stupně povodňové aktivity zvlášť pro vodní toky a zvlášť pro vodní díla v případech, že nejsou vyvolány povodně, ale stavem bezpečnosti vodního díla, s možností vzniku zvláštní povodně.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Zavedení stupňů povodňové aktivity na vodních dílech.
- Samostatné vyhlásování stupňů povodňové aktivity na vodních dílech a vodních tocích bylo vyhodnoceno jako nepřínosné a pro pochopení veřejností, která je zvyklá na současný stav, i nevhodné. Z toho důvodu je aplikována varianta 0.

3.5.2. Předávání změn povodňových plánů v digitální podobě – § 71

- Cílem je snížit administrativní náklady státní správy.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Organizační část povodňového plánu bude přístupná na portálu veřejné správy v digitální podobě; fyzicky bude poskytována pouze dotčeným povodňovým orgánům a účastníkům řízení ochrany před povodněmi, kterým není přístupná na portálu veřejné správy.
- Výběr varianty 1 je podložen vyhodnocením celkové roční úspory administrativních nákladů cca 11,5 mil. Kč (došlo by ke snížení o 50 %).

3.5.3. Financování opatření na ochranu před povodněmi – § 86

- Cílem je navrhnout systém participace na investičních a provozních nákladech opatření na ochranu před povodněmi, který zajímá jak přímo chráněné subjekty, tak obce, kraje a stát. Současná úprava ustanovení § 86 odst. 1 a 2 byla navržena v roce 2000 jako návrh na financování opatření podle plánů povodí po roce 2009. Aktuální řešení odstraňování povodňových škod a podpory opatření k prevenci před povodněmi po roce 2002 uplatnilo konkrétní postupy financování s využitím státního rozpočtu podpořeného zahraničními půjčkami.

- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Vypuštění ustanovení § 86 odst. 1 a 2.
  - 2 – Změna § 86 a souvisejících zákonů.
- Analýza tohoto problému ukázala, že v současné době financování povodňové ochrany v České republice není optimální především z důvodu téměř výhradního využívání veřejných prostředků na tento účel, ačkoliv se ohrožení týká jen cca 4,5 % obyvatel při ohrožení rozlivy při průtocích Q_{100} (tj. na úrovni stoleté vody). Rizikové umístění obývaných staveb není přitom většinou zaviněno státem nebo jeho zájmy. Současný stav by mohly zlepšit Varianty 1 a 2, nicméně toto řešení jde nahradit úpravou ekonomických nástrojů, které by měly přinést zdroje financování, mj. i provozu a výstavby nových preventivních opatření k ochraně před povodněmi ve veřejném zájmu. Z tohoto hlediska byla vybrána nulová varianta, tj. ponechání současného stavu právní úpravy.

3.6. Hlava X POPLATKY

3.6.1. Poplatek za odebrané množství podzemní vody – § 88 a Příloha č. 2

- Cílem je ochrana podzemních vod a zvýšení výběru poplatků, jakožto příjmu veřejných rozpočtů. Poplatek je tradičním ekonomickým nástrojem k racionálnějšímu využívání zdrojů podzemní vody. Významná je také jeho fiskální funkce (výběr poplatků, mimo jiné pro krytí výdajů KÚ a SFŽP, jejichž účelem je mj. i ochrana životního prostředí). Z druhého pohledu je podzemní voda surovinou pro výrobu pitné vody, a proto by průměrné náklady na její užití měly být srovnatelné pro podzemní a povrchovou vodu.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Změna sazeb za odběr podzemní vody pro zásobování pitnou vodou na úroveň odpovídající současné průměrné platbě ve výši 3 Kč/m³ za odběr povrchové vody na dobu neurčitou. Valorizovat poplatek pro odběry pro ostatní užití podzemní vody stejným indexem (50 % nárůst na 4,50 Kč/m³).
  - 2 – Změna sazeb za odběr podzemní vody pro zásobování pitnou vodou na úroveň odpovídající průměrné platbě 3 Kč/m³ plus fixní navýšení o 0,50 Kč/m³ za odběr povrchové vody na dobu neurčitou. Ponechat 1 Kč rozdíl v ceně pro za odběr pro ostatní užití podzemní vody (tzn. 4,50 Kč/m³).
  - 3 – Úprava sazeb s navázáním na průměrnou výši poplatku za odběr povrchové vody (v roce 2008 na 3 Kč/m³) a automatické navýšení poplatku za odběr podzemní vody při zvýšení ceny povrchové vody. Valorizovat poplatek za odběry pro ostatní užití podzemní vody stejným indexem (50 % nárůst na 4,50 Kč/m³ v roce 2008).
  - 4 – Změna sazeb za odběr podzemní vody pro zásobování pitnou vodou na úroveň odpovídající průměrné platbě (v roce 2008 na 3 Kč/m³) plus fixní navýšení o 0,50 Kč/m³ za odběr povrchové vody s klauzulí o automatickém navýšení poplatku za odběr podzemní vody při zvýšení ceny povrchové vody. Ponechat 1 Kč rozdíl v ceně pro ostatní užití podzemní vody (tzn. 4,50 Kč/m³ pro rok 2008).

Z důvodu celkové úpravy ekonomických nástrojů byly v Doplnku č. 1 Velké RIA dále definovány a vyhodnoceny varianty:

N1 – Změna sazby za odběr podzemní vody pro zásobování pitnou vodou na úroveň 4,0 Kč/m³, korespondující s nejvyšší cenou povrchové vody (v roce 2008 na 4,19 Kč/m³ v Povodí Moravy). Na této výši sjednotit poplatek i pro ostatní odběratele.

N2 – Změna sazby za odběr podzemní vody pro zásobování pitnou vodou na úroveň 4,5 nad úroveň nejvyšší ceny povrchové vody před novelou (v roce 2008 na 4 Kč/m³). Zrušit rozdíl v poplatku pro ostatní užití podzemní vody.

N3 – Změna sazby za odběr podzemní vody pro zásobování pitnou vodou postupně přes 4,0 Kč/m³ na úroveň 4,5 tj. nad úroveň nejvyšší ceny povrchové vody před novelou (v roce 2008 4 Kč/m³). Zrušit rozdíl v poplatku pro ostatní užití podzemní vody. Nárůst časově rozložen z důvodů dopadu do cen vodného do dvou časových kroků: od 2009 (resp. od platnosti novely) do 2010 navýšení na 4,0 Kč/m³; s účinností od 1.1.2011 konečné navýšení na 4,50 Kč/m³.

N4 (kombinace 3 a N3) – Změna sazeb za odběr podzemní vody pro zásobování pitnou vodou postupně přes 4,0 Kč/m³ na cílovou úroveň valorizace svázanou s vývojem ceny povrchové vody. Pro valorizaci na cílové úrovni použít diskontní míru odvozenou z růstu cen povrchové vody v ČR (pro období 1999 – 2007 je odvozena ve výši $r = 0,01$) s navázáním na úroveň nejvyšší ceny povrchové vody před novelou (v roce 2008). Zrušit rozdíl v poplatku pro ostatní užití podzemní vody. Nárůst rozložit z důvodů dopadu do cen vodného. Navýšení sazeb rozdělit do dvou časových kroků: 2009 (od platnosti novely) - 2010 navýšení na 4,0 Kč/m³; s účinností od 1.1.2011 konečné navýšení provést navázáním na úroveň ceny povrchové vody s klauzulí o automatickém navýšení poplatku za odběr podzemní vody při zvýšení ceny povrchové vody o „1+r“).

- Vzhledem k dosažení cílů větší ochrany podzemních vod při minimalizaci dopadů na dotčené strany se jako nejvýhodnější jeví varianta **N1**. Sazby nebyly valorizovány 10 let, z toho pohledu se jedná o oprávněnou změnu. Důvodem valorizace je v neposlední řadě také devastace zdrojů podzemní vody, která nastává ve chvíli, kdy poplatek za odběr podzemních vod klesne pod cenu za odběr povrchových vod. Valorizace poplatků za odběr podzemní vody povede k vyšším nákladům odběratelů, s přeneseným dopadem na cenu pitné vody pro konečného spotřebitele. Cena vodného se pravděpodobně zvýší; i při zahrnutí ztrát v rozvodné síti by však nárůst v průměru neměl být větší než 2 Kč/m³. Na druhé straně však navýší příjmy rozpočtu krajů a Státního fondu životního prostředí. Celkový dopad valorizace se odhaduje na cca 770 mil. Kč (náklady pro jednu stranu a přínosy pro druhou dotčenou stranu).

3.6.2. Poplatkové hlášení za odebrané množství podzemní vody – § 88

- Cílem je snížení administrativních nákladů dotčených osob, zejména podnikatelů.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Vpuštění povinnosti podávat každoročně poplatkové hlášení pro stanovení záloh v případě, že nedošlo ke změně povoleného množství odběru podzemní vody.

- Vybraná varianta 1 vede ke značným úsporám jak na straně podnikatelů, tak na straně České inspekce životního prostředí, která vydává příslušná rozhodnutí. Celkové čisté přínosy této varianty se odhadují na 6,1 mil. Kč ročně.

3.6.3. Poplatky za správu podzemních vod - § 88

- Cílem je v rámci posuzování zavedení institutu správy podzemních vod vyřešit problém jejího financování.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Bude zaveden institut správy podzemních vod s hrazením provozních nákladů státních podniků Povodí a Českého hydrometeorologického ústavu podílem z poplatků.
  - 2 – Nebude zaveden institut správy podzemních vod, ale budou hrazeny provozní náklady státních podniků Povodí a Českého hydrometeorologického ústavu na tyto činnosti podílem z poplatků.
- Vzhledem k tomu, že se nepodařilo naplnit institut správy podzemních vod dalšími činnostmi, nad rámec činností, které se vykonávají podle stávající právní úpravy a vzhledem k tomu, že vyčíslení nákladů státních podniků Povodí na tyto činnosti (méně než 1 % z poplatků za odběr podzemních vod po plánované valorizaci) byla vybrána nulová varianta, tj. ponechání současného stavu.

3.6.4. Poplatek za vypouštění odpadních vod – § 89, § 90

- Cílem je větší ochrana povrchových a podzemních vod a následně přesnější zaměření vybraných ukazatelů znečištění.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Změna sazeb a limitů (hmotnostních i koncentračních)
    - 1a – zavedení motivačních limitů na základě „ekvivalentního obyvatele“
    - 1b – zavedení jednotných motivačních limitů pro celkový fosfor a celkový dusík
  - 2 – Ponechání pouze hmotnostních limitů u CHSK, NL a nutrientů a pouze koncentračních limitů pro RAS, AOX a rtuť.

Z důvodu celkové úpravy ekonomických nástrojů byly v Doplnku č. 1 Velké RIA dále definovány a vyhodnocena varianta:

3 (v Doplnku č. 1 Velké RIA označená M1) – Změna sazeb a limitů (hmotnostních i koncentračních) vyšší ekologická účinnost udržitelný fiskální efekt

Z hodnocení varianty M1 se ukazuje, že se výslednými dopady a přínosy pro SFŽP blíží variantě 2 a má některé shodné parametry (zrušení zpoplatnění objemu vypouštěných vod).

Varianta M1 sdílí stejné pozitivní hodnocení z hlediska ochrany vod i fiskálního dopadu s původní variantou 1b, a zároveň je více propracovaná co se týče návaznosti na normativní regulaci. Očekávaná vyšší účinnost z hlediska cílů ochrany vod ve významném znečištění odpovídá mírnému navýšení dopadů do nákladů na čištění 1 m³ vody resp. stočného. Oproti variantám 1 a 2 zachovává původní jednotné stanovení limitů pro všechny znečišťovatele (odvrací se od návrhu, který dělí ukazatele na

všeobecné a pro průmysl). Navýšení poplatku oproti současnému stavu se odhadují na 553 mil. Kč; dopady do vodného lze očekávat na úrovni navýšení o 0,80 Kč/m³.

3.6.5. Poplatek za povolené vypuštění odpadních vod do vod podzemních – § 100

- Cílem je snížení znečištění podzemních vod.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Zavedení poplatku i za vypouštění čištěných vod do vod podzemních z malých čistíren odpadních vod pro ostatní stavby podle kapacity zařízení pro více než 10 ekvivalentních obyvatel (EO).
- Vybraná varianta 1 se uplatní především u intenzivně využívaných objektů rekreace v horských oblastech. I přes nedostatek statistik potřebných pro kvantifikaci celkového dopadu je možné konstatovat, že roční poplatek 3500 Kč/EO je přiměřený a splňuje princip, že znečišťovatel platí.

3.6.6. Platba k úhradě správy vodních toků a povodí - § 101

- Cílem je dodržení všeobecného regulačního a výnosového cílu platby za odběry povrchové vody.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Ponechání současného systému stanovování cen dle zákona o cenách č. 526/1990 Sb., o cenách, s tím, že se bude platit za odběr veškerých povrchových vod a nejen povrchových vod z vodních toků (princip „uživatel platí“). Povinnost uhrazovat tuto platbu by měl i oprávněný, který odebírá povrchovou vodu prostřednictvím jiného oprávněného, který neplatí za odběry povrchové vody podle § 101 odst. 4.
  - 2 – Dtto varianta 1 doplněná o zrušení výjimky § 101 odst. 3 písm. c), kde se v současné době zvláště stanovuje cena za odběr povrchové vody pro zatápění umělých prohlubní terénu.
  - 3 – Dtto varianta 2 doplněná o zrušení výjimky § 101 odst. 4, konkrétně v současné verzi nezaplatněný odběr povrchových vod pro účely odběru pro vyrovnání vláhového deficitu zemědělských plodin, výroby technického sněhu, odběru pro koupaliště a odběru pro chov ryb.
- Po zvážení nákladů a přínosů každé varianty byla vybrána varianta 1, která nemění stávající plně funkční systém stanovené základní sazby za odběr povrchových vod, jen podle praktických zkušeností doplňuje zpoplatnit i odběry povrchové vody mimo vodní toky a zavedení povinnosti uhrazovat platbu i pro oprávněné subjekty, které odebírají povrchovou vodu prostřednictvím jiného oprávněného, který uplatňuje výjimku z plateb. Celkový dopad této varianty se odhaduje na 10,7 mil. Kč a jedná se o náklad na jedné straně (odběratelé vody) a přínos na straně druhé (s. p. Povodí).

3.6.7. Poplatky z využití vodních zdrojů (podle Doplnku č. 2 Velké RIA)

- Cílem je efektivnější využití kapacity vodních zdrojů, návratnost nákladů na vodohospodářské služby a naplňování nezbytných vodohospodářských potřeb ve veřejném zájmu.
- Pro dosažení cílů byly definovány následující nástroje:
  1. Poplatek z povoleného množství povrchových vod
  2. Poplatek z povoleného množství podzemních vod
  3. Poplatek z využívání energetického potenciálu povrchové vody

3.6.7.1. Poplatek z povoleného množství povrchových vod

- Navržené varianty zohledňují povolené množství odběru povrchových vod, a to na hranici současných plateb (nad 6 000 m³ ročně/ 500 m³ měsíčně) a na hranici snížené (nad 1 200 m³ ročně/ 100 m³ měsíčně). Z poplatku jsou vyloučeny případy, kdy je cena stanovena zvlášť ke zvláštním účelům [§ 101 odst. 3 písm. a) až c) vodního zákona] a kdy se neplatí [§ 101 odst. 4 vodního zákona] z důvodu jejich specifčnosti a převážné jednorázové povahy.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu
  - 1 – Zavedení poplatku z povoleného množství odběru povrchové vody od hranice pro výběr totožné s platbami k úhradě správy vodních toků a správy povodí (6 000 m³ ročně, resp. 500 m³ měsíčně)
    - a) zavedení poplatku 0,5 Kč/m³
    - b) zavedení poplatku 1,0 Kč/m³
    - c) zavedení poplatku 1,5 Kč/m³
  - 2 – Zavedení poplatku z povoleného množství odběru povrchové vody od hranice pro výběr nižší než platby k úhradě správy vodních toků a správy povodí (1 200 m³ ročně, resp. 100 m³ měsíčně)
    - a) zavedení poplatku 0,5 Kč/m³
    - b) zavedení poplatku 1,0 Kč/m³
- Z variant byla vybrána varianta 1b, která vyvažuje jak regulativní efekt pro naddimenzovaná povolení k odběru povrchových vod, tak vhodné dofinancování potřeb vodního hospodářství na základě principu „uživatel platí“ a nevhodnějším způsobem navazuje na platby za skutečné odběry povrchových vod nad 6 000 m³ ročně/ 500 m³ měsíčně.

3.6.7.2. Poplatek z povoleného množství podzemních vod

- Navržené varianty zohledňují povolené množství odběru podzemních vod, a to na hranici současných plateb (nad 6 000 m³ ročně/ 500 m³ měsíčně) a na hranici snížené (nad 1 200 m³ ročně/ 100 m³ měsíčně):
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu
  - 1 – Zavedení poplatku z povoleného množství odběru podzemní vody od hranice pro výběr totožné se současnými poplatky (6 000 m³ ročně, resp. 500 m³ měsíčně)

- a) zavedení poplatku 0,5 Kč/m³
  - b) zavedení poplatku 1,0 Kč/m³
- 2 – Zavedení poplatku z povoleného množství odběru podzemní vody od hranice pro výběr nižší než současné poplatky (1 200 m³ ročně, resp. 100 m³ měsíčně)
- a) zavedení poplatku 0,5 Kč/m³
  - b) zavedení poplatku 1,0 Kč/m³
- Z variant byla vybrána varianta 1b, která vyvažuje jak regulativní efekt pro naddimenzovaná povolení k odběru povrchových vod, tak vhodné dofinancování potřeb vodního hospodářství na základě principu „uživatel platí“. Snížení hranice zpoplatnění nebylo uplatněno, i když asi 4 krát převyšuje hranici sociální únosnosti; zde je prostor pro možné budoucí zpoplatnění.

3.6.7.3 Poplatek z využívání energetického potenciálu povrchové vody

- Navržené varianty poplatku zohledňují povolené využívání energetického potenciálu (instalovaný výkon nad 0,5 MWe, 1 a 10 MWe) a skutečně vyrobenou elektrickou energii; je tím vyjádřena rozdílná hodnota elektrické energie z akumuláční a průtočné vodní elektrárny. Z poplatku jsou vyloučeny lokality přečerpacích vodních elektráren, protože se u nich nevyužívá energetický potenciál vodního toku, ale jde o využití potenciálu vyrobeného čerpáním vody do horní nádrže.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu – nebude žádné zpoplatnění.
  - 1 – Zpoplatnění 102 vodních elektráren nad 0,5 MWe s kombinacemi podvariant sazeb poplatku za instalovaný výkon 0, 50 100, 150, 200, 250 a 300 Kč/kWe a za vyrobenou el. energii 0,10 a 0,15 Kč/kWh
  - 2 – Zpoplatnění 64 vodních elektráren nad 1 MWe s kombinacemi podvariant sazeb poplatku za instalovaný výkon 0, 50 100, 150, 200, 250 a 300 Kč/kWe a za vyrobenou el. energii 0,10 a 0,15 Kč/kWh
  - 3 – Zpoplatnění 9 vodních elektráren nad 10 MWe s kombinacemi podvariant sazeb poplatku za instalovaný výkon 0, 50 100, 150, 200, 250 a 300 Kč/kWe a za vyrobenou el. energii 0,10 a 0,15 Kč/kWh
  - 4 – Zpoplatnění 9 VE nad 10 MWe sazbou 0,15 Kč/kWh a 55 VE od 1 do 10 MWe sazbou 0,10 Kč/kWh
- Výsledné dopady na vlastníky vodních elektráren, resp. výnos z poplatku byl vyčíslen na základě údajů pro rok 2007 od 106 do 340 mil. Kč za rok. Při hodnocení variant a dopadu na využití obnovitelných zdrojů energie byla s ohledem na politiku podpory využívání obnovitelných zdrojů energie vybrána varianta 0.

3.6.8 Celkové zhodnocení ekonomických nástrojů (úprav poplatků a zavedení nových poplatků)

- Cílem navrhované úpravy poplatků a zavedení nových poplatků je vytvořit střednědobý ekonomický rámec k naplnění nezbytných vodohospodářských potřeb ve veřejném zájmu pro období 8 – 10 let, aniž by docházelo k zatěžování státního rozpočtu a růstu jeho deficitu.

- Finanční toky ve vodním hospodářství v podstatě odpovídají principům „uživatelé platí“ a „znečišťovatelé platí“ (obecně rovněž „za služby se platí“) – nicméně stávající úroveň nereflakuje nezbytnou potřebu a trend nárůstu, takže se deficit (rozdíl) mezi nezbytnými náklady a finančními zdroji k jejich pokrytí prohlubuje (zvětšuje). Přehled současných plateb a poplatků pro správu vodních zdrojů, jejich soustředění a využívání je shrnut v následující tabulce (za rok 2007):

Typ poplatků a plateb	mil. Kč celkem	K využití
Poplatek za odebrané množství podzemní vody (<i>pro zásob. pitnou vodou 2,- Kč/m³, ostatní užití 3,- Kč/m³</i>)	712	50% SFŽP 50% Kraje
Poplatky za vypouštění odp. vod do vod povrchových (<i>za vypouštěné znečištění pro provozovatele kanalizací a ČOV v průměru 0,17 Kč/m³, pro ostatní znečišťovatele 0,55 Kč/m³ – roční výnos je 259,2 mil. Kč; dále se platí poplatek z objemu vypouštěných odpadních vod při 100 000 m³ a více ročně, výnos činí 116,3 mil. Kč</i>)	375,5	SFŽP
Platba k úhradě správy vodních toků a správy povodí (<i>platby za skutečný odběr z vodních toků, úroveň jednotkové platby se mezi s. p. Povodí liší v závislosti na rozsahu spravované infrastruktury a velikosti odběrů, rozmezí v r. 2008 je 2,45 – 4,19 Kč/m³, průměrná jednotková platba je 2,95 Kč/m³.</i>)	2 578	s. p. Povodí
Celkem	3 665,5	

Současný příjem z poplatků a plateb k zajištění vodohospodářských služeb a péče o vodní zdroje činí 3 665,5 mil. Kč.

- Systém plateb a poplatků v oblasti vodního hospodářství má své základy v šedesátých letech minulého století. K úpravě došlo přijetím nového vodního zákona v r. 2001, který přinesl postupné zavedení poplatků za odběr podzemních vod a od té doby nedošlo, kromě mírného navyšování plateb za odběry povrchových vod vybíraných s. p. Povodí, k úpravě, která by reflektovala objektivní potřeby vodního hospodářství. Zároveň je požadavkem Rámcové směrnice vodní politiky ES zajistit návratnost nákladů za poskytování vodohospodářských služeb do r. 2010.

Vysoká frekvence povodňových situací, růst cen energií, pohonných hmot, stavebních materiálů a nároky na provoz a bezpečnost jednotlivých prvků vodohospodářské infrastruktury vyžadují zvýšit rozsah oprav i údržby stárnoucí infrastruktury, což přináší rostoucí tlaky na podpory z veřejných rozpočtů a tím se zeslabuje princip „uživatel platí“.

O rostoucím významu vody jako strategického přírodního zdroje není pochyb nejenom u nás, ale na celém světě. Systém poplatků za znečištění a za využívání vodních zdrojů je zaveden ve většině sousedních zemí a rovněž je zpoplatňováno využití energetického potenciálu, který je primárně závislý na stavbách ke vzdouvání vody.

Kromě rostoucích nákladů na opravy a obnovu vodních děl je třeba rozšířit péči o vodní zdroje (zejména o drobné vodní toky v zemědělské krajině) a posílit protipovodňovou ochranu. Nezbytné je rovněž pokračování v podpoře rozvoje i obnově infrastruktury vodovodů, kanalizací a čištění odpadních vod po r. 2010, tedy po splnění požadavků přechodného období ČR zajištěním odkanalizování a likvidace odpadních vod v rozhodujících aglomeracích.

Odhadovaný rámec na posílení finančních zdrojů k pokrytí narůstajících nároků vychází z následujících potřeb, které nejsou pokryty stávajícími zdroji (Státním fondem ŽP, Operačním programem ŽP, Programem rozvoje venkova, veřejnými rozpočty a příjmy s. p. Povodí):

Potřeba posílení finančních zdrojů

Účel	Potřeba ročně (mld. Kč)
Prevence před povodněmi	1 - 2
Obnova, rozvoj infrastruktury VaK	1,0 – 1,5
Obnova vodních děl na vodních tocích	0,5 – 0,6
Zkvalitnění péče o drobné vodní toky, zvýšení retence vody a péče o vodu v krajině	1,1 – 1,5
Celkem	3,6 – 5,6

Uvedené odhady vycházejí z kvantifikace nákladů na dosažení přijatelné ochrany před povodněmi (cca 50 mld Kč – podle údaje z r. 2006). V oblasti vodovodů a kanalizací je třeba nejen zajistit dovybavení v malých obcích, ale zároveň se zvyšuje potřeba postupné obnovy této infrastruktury. Protože byla vesměs pořízena z dotační výpomoci a vlastníci infrastruktury dotované investice neodpisují, je třeba podporu tohoto veřejného zájmu zajistit do budoucna. V mnoha státech Evropy obdobně jako u nás tato infrastruktura pořízená před 60 – 80 léty dožívá a její obnovení představuje enormní náklady.

Všechny tyto důvody vedou v naší zemi, jejíž zdroje vody jsou závislé výhradně na srážkách a prakticky všechny voda odtéká do sousedních států, k nutnosti posílit finanční zdroje pro vodní hospodářství. Z uvedeného rámcového vyhodnocení potřeby dalších finančních zdrojů k pokrytí zmíněných nákladů (a do budoucna ke splátkám jistin i úroků z půjček pro vodní hospodářství z posledních let, jejichž splatnost teprve přijde) vyplývá, že ke stávajícím finančním zdrojům ve výši 3 665,5 mil. Kč je třeba získat další minimálně 2 – 3 mld. Kč ročně pro období nejbližších 8 – 10 let.

Není vyloučeno, že negativní následky vývoje klimatu mohou v budoucnu pravděpodobně vést k ještě vyšším nákladům na adaptační opatření, která by zabezpečila potřebnou dostupnost vody jako zásadního strategického zdroje pro hospodářskou prosperitu a úroveň života obyvatel.

Pro zajištění nezbytných vodohospodářských služeb, zkvalitnění péče o vodní zdroje, zlepšení jejich jakosti a posílení retence vody v krajině je třeba zvýšit finanční zdroje minimálně o 2 – 3 mld. Kč ročně mimo rámec veřejných rozpočtů.

- **Návrh úpravy poplatků za využití vody jako strategického přírodního zdroje.** Je navržena jednak úprava stávajících poplatků za odebranou podzemní vodu k vyrovnání s úrovní plateb za odběry vod povrchových včetně inflačního nárůstu a jednak úprava poplatků za vypouštění znečištění s cílem omezit jeho emise do povrchových vod. Nově se zavádějí poplatky za využívání povrchových vod jako strategického přírodního zdroje jak k povolenému odběru, tak z využití energetického potenciálu. Struktura navrhovaných úprav je následující:

A. Úprava stávajících poplatků

o *Poplatek za odebrané množství podzemní vody*

Pro stávající poplatek je navržena jednotná úroveň pro odběr vody pro zásobování pitnou vodou a ostatní užití zvýšením stávajících sazeb na 4 Kč/m³ (t.j. nárůst pro pitnou vodu +2,- Kč/m³, pro ostatní užití +1,- Kč/m³) a jeho zvyšování o inflační nárůst. Navrženou úpravou bude činit celkový výnos cca 1520 mil. Kč, které z 50 % obdrží kraje a z 50 % Státní fond životního prostředí; postup vyměření poplatku se administrativně zjednoduší, výběr poplatku se nemění. Tato úprava zdvojnásobuje dosavadní příjmy obou subjektů. Ve stávajícím textu zákona se upraví sazby v příloze č. 2 a jejich inflační nárůst.

o *Poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových*

Na rozdíl od stávajícího poplatku za vypouštění znečištění se uplatňuje jak koncentrační, tak hmotnostní zatížení a úroveň se zvedá jednotně pro všechny znečišťovatele na cca 0,80 Kč/m³ (průměrného znečištění). Zároveň se ruší stávající poplatek z objemu vypouštěných odpadních vod. Celkový výnos pro Státní fond životního prostředí je odhadován na 930 mil. Kč, což je o 553 mil. Kč více než v současnosti. Ve stávajícím textu zákona se upraví příslušná ustanovení a příloha č. 2, postup vyměření a výběr poplatku se nemění.

Uvedené úpravy stávajících poplatků přináší navýšení stávající úrovně o 1 361 mil. Kč ročně, příjmy krajů za odběry podzemních vod se navýší o 100%.

B. Zavedení nových poplatků

o *Poplatky za využití povrchových vod jako přírodního zdroje*

- Nově se zavádí poplatek za povolené množství k odběru povrchové vody ve výši 1,- Kč/m³ od hranice zpoplatnění totožné pro platbu za skutečné množství odebrané povrchové vody. Poplatek bude vybírán s. p. Povodí a převáděn na zvláštní účet Ministerstva zemědělství k vodohospodářskému využití; které bude v zákoně přesně vymezeno: k vyrovnání cenových výkyvů za platby za odebranou vodu, k posílení zdrojů programového financování, na splátky úroků a jistin mezinárodních finančních institucí na projekty vodního hospodářství, k podpoře financování péče o drobné vodní toky a k monitorování stavu povrchových vod). Jelikož uživatelé (odběratelé) mají výrazně vyšší povolené odběry povrchové vody, než skutečně odebírají (v průměru o více než 100 %), zavedením tohoto poplatku budou nuceni si je upravit na reálnou úroveň. K tomu bude v novele navrženo přechodné období 3 let, během nichž se budou poplatky hradit ze skutečně odebraných objemů vody. Úpravy povolení zároveň přispějí k uvolnění kapacit povrchových

zdrojů vody pro event. další požadavky odběratelů. Roční výnos poplatku bude po dobu přechodného období asi 850 mil. Kč, poté se odhaduje jejich nárůst o 10 – 20 %.

- Nově se zavádí poplatek za povolené množství k odběru podzemní vody ve výši 0,50 Kč/m³ od hranice zpoplatnění totožné pro poplatek za skutečné množství odebrané podzemní vody. Poplatek bude vybírán celními úřady a roční výnos poplatku asi 210 mil. Kč, bude převáděn na zvláštní účet Ministerstva zemědělství se stejným užitím jako výnosu z poplatku za povolené množství povrchové vody.

Zavedením těchto nových poplatků se ročně zvýší finanční zdroje pro vodní hospodářství nejméně o 1 060 mil. Kč.

Celkový přehled dopadů úprav a zavedení nových poplatků:

Typ poplatku, gesce	Sazba	Výnos (mil. Kč/rok)	Navýšení (mil. Kč/rok)
Odebrané množství podzemní vody <i>MŽP (SFŽP) + kraje</i>	4,- Kč/m ³	1 520	+ 808
Vypouštěné znečištění <i>MŽP (SFŽP)</i>	(0,80) Kč/m ³	930	+ 553
Povolený odběr povrchové vody <i>MZe</i>	1,- Kč/m ³	850 ¹⁾	+ 850
Povolený odběr podzemní vody <i>MZe</i>	0,50,- Kč/m ³	210	+ 210
Celkem		3 510	2 421

¹⁾ jde o výnos pro první 3 roky, odhaduje se, že v dalších letech bude vyšší o 10 – 20 %.

Navržené úpravy a zavedení nových poplatků zajistí finanční zdroje ve výši cca 2,4 mld. Kč ročně, které umožní nezbytné posílení potřeb vodního hospodářství.

- **Dopad úprav poplatků na uživatele vodních zdrojů a vodohospodářských služeb.** Navržené úpravy poplatků umožňují potřebné posílení finančních zdrojů pro vodní hospodářství. Jejich dopad na obyvatelstvo (spotřebitele, uživatele vod) nepřináší významné zatížení.

Pro oblast vodovodů a kanalizací to pro vodné znamená nárůst pro úhradu surové vody odebrané z podzemních zdrojů cca + 10 % (t.j. 2,50 Kč poplatek za odběr při průměrném tarifu vodného v ČR 25,14 Kč/m³ – v r. 2006), pro vodárenské odběry z povrchových zdrojů činí nárůst cca 4 % (t.j. 1,- Kč poplatek za odběr při průměrném tarifu vodného v ČR 25,14 Kč/m³). Stočné změna poplatků navyšuje cca o 3 % (t.j. cca 0,80 Kč/m³ při průměrném tarifu stočného v ČR 24,52 Kč/m³ v r. 2006). Je třeba vzít rovněž v úvahu značné regionální rozdíly v úrovni vodného a stočného, které pokrývá rozmezí 42 – 124 % průměru pro vodné a 52 – 142 % průměru pro stočné.

Promítnutí těchto poplatků do roční zátěže spotřebního koše na 1 obyvatele při průměrné spotřebě pitné vody (vč. fakturované ztráty v síti) 140 l/osobu/den činí

zvýšení současného stavu vodného o 51,- až 128,- Kč/rok (v závislosti, zda je pitná voda dodávaná z podzemních nebo povrchových zdrojů), stočné za rok na 1 obyvatele narůstá v průměru o 22,- Kč. Tedy celková průměrná zátěž na 1 obyvatele pro vodné a stočné je odhadnuta na 73,- až 150,- Kč ročně. S odkazem na regionální rozdíly (odchyly od průměru) může minimální zátěž na 1 obyvatele činit 66,- Kč za rok a maximální zátěž na 1 obyvatele 190,- Kč za rok.

Při porovnání těchto nárůstů s růstem cen za další přírodní suroviny a energii v posledních letech je zjevné, že zaváděné úpravy poplatků jsou sociálně únosné a uživatele zatěžují nesrovnatelně méně.

Zavedení úpravy poplatků a nových poplatků za využívání vodních zdrojů a k omezení jejich znečištění je sociálně únosné a zatížení spotřebitele je nesrovnatelně nižší ve srovnání s růstem cen energií, pohonných hmot ap.

- Navrhované změny ve struktuře poplatků za využívání vodních zdrojů jsou výrazným přínosem pro vodní hospodářství s ohledem na očekávané restriktce veřejných rozpočtů, neboť se tlak na jejich dotační využívání přesouvá na poplatky a platby přímých uživatelů vodních zdrojů, což přispěje ke snížení deficitu státního rozpočtu. Zvýšení příjmů posílí financování veřejných zájmů ve vodním hospodářství a přispěje ke zkvalitnění vodních zdrojů a všech vodohospodářských služeb.

3.7. STÁTNÍ SPRÁVA (§ 5-§ 20, § 21-§ 22, § 47, § 49, § 104-§ 115, § 116-§ 125)

Obecným cílem je upravit vodní zákon tak, aby koncepčně odpovídal novému správnímu řádu, stejně jako koncepci Ministerstva vnitra týkající se úpravy přestupků ve správním právu a organizace veřejné správy; dále je třeba zapracovat poznatky ze šesti let fungování státní správy podle vodního zákona a ujasnit vztahy mezi vodním zákonem a souvisejícími předpisy.

3.7.1. Správní delikty a přestupky

- Cílem návrhu je sladění systému deliktů a sankcí podle vodního zákona s koncepcí správního trestání Ministerstva vnitra.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Skutkové podstaty přestupků na úseku vodního hospodářství se převedou z přestupkového zákona do vodního zákona.
- Je vybrána varianta 1 a to nejen z hlediska možnosti úspor nákladů, ale také z hlediska dotčených subjektů, kterým je ku prospěchu sjednocení a zpřehlednění úpravy a eliminace potenciálního výskytu duplicitních či konfliktních ustanovení.

3.7.2. Zjednodušení vodoprávního řízení

- Cílem je sjednotit institut pochybností ve vodním zákoně
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.

1 – Institut rozhodování o pochybnostech bude považován za řízení zahajované vždy z moci úřední. Tam, kde by absolutní oficialita řízení byla v konfliktu s uplatňováním práv žadatele, je možné namísto institutu pochybností využít řízení o určení právního vztahu (§ 142 zákona č. 500/2004 Sb.), jehož závěry jsou obdobné k návrhovému řízení o pochybnostech.

- Vybraná varianta 1 zpřesňuje institut pochybností jako ustanovení zahajující řízení z moci úřední, přičemž však dotčeným osobám zachovává možnost domoci se určení svých práv prostřednictvím institutu řízení o určení právního vztahu § 142 správního řádu. I přesto, že výklad § 142 správního řádu a jeho srovnání s institutem pochybností dle vodního zákona nese jisté nedostatky (a náklady spojené s jejich odstraněním), jde o řešení, které povede ke sjednocení výkladu vodního zákona.

3.7.3. Upřesnění postavení vodního zákona v rámci právního řádu

a) Upravit vztah horního a vodního zákona

- Cílem je upřesnit vztah důlních a povrchových a podzemních vod. Praxe vyžaduje upřesnění tohoto vztahu, jakož i kompetencí vodoprávních a báňských úřadů.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Zachování současné koncepce s tím že dojde ke zpřesňujícím formulacím ve vodním zákoně vylučující pochybnosti.
  - 2 – Úprava důlních vod bude zcela v kompetenci horního zákona a Českého báňského úřadu.
- Vybraná varianta 1 je v souladu s koncepcí vodního zákona.

b) Upravit vztah oprávnění dle zákona o integrované prevenci

- Cílem je upravit vztah oprávnění dle zákona o integrované prevenci č. 76/2002 Sb.; (IPPC) a vodního zákona.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Subjekty oprávněné dle IPPC se budou považovat za subjekty oprávněné dle vodního zákona se všemi právy a povinnostmi s tím souvisejícími.
- Úprava podle vybrané varianty zajistí, že subjekty oprávněné dle IPPC se budou považovat za subjekty oprávněné dle vodního zákona se všemi právy a povinnostmi s tím souvisejícími. Řešení zejména odstraňuje jistou nelogičnost v současné úpravě vodního zákona - vzhledem k tomu, že účelem IPPC není vyvazovat subjekty podle něho oprávněné z povinností podle vodního zákona.

c) Sjednocení správního řízení dle správního řádu a dle vodního zákona; minimalizace výjimek

- Cílem je sjednocení správního řízení dle správního řádu a dle vodního zákona; odstranění neodůvodněných výjimek.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.

- 1 – Dojde k vypuštění či zpřesnění ustanovení odchylných od úpravy ve správním řádu; výjimky, které zůstanou ve vodním zákoně nadále zachovány a budou detailně odůvodněny zvláštním charakterem vztahů upravených vodním zákonem (týká se zejména § 115).
  - 2 – Dojde k úplnému sjednocení úpravy ve správním řízení dle vodního zákona a správního řádu; žádné výjimky ve vodním zákoně nebudou připuštěny.
- Vybraná varianta 1 je z dlouhodobého hlediska nejvhodnější, protože respektuje potřebu harmonizace vodního zákona a správního řádu stejně jako nutnost zohlednění specifík regulovaného odvětví. (Nulová varianta je z dlouhodobého hlediska neúnosná a není v souladu se současnou koncepcí správního práva, která se jeho systém snaží zjednodušit a zpřehlednit. Varianta 2 – tedy odstranění všech odchylek od správního řádu ve vodním zákoně je opačným extrémem, který nerespektuje potřebu úpravy některých institutů správního práva na míru regulovanému odvětví).

3.7.4. Reflexe potřeb praxe ve vodním hospodářství

a) Odstranění problematických pojmů – § 9 odst. 4 a prodloužení povolení k nakládání s vodami

- Cílem je odstranění tohoto problematického institutu.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – V § 9 odst. 4 se specifikuje, jaká změna podmínek je způsobilá být důvodem k neudělení prodloužení povolení k nakládání s vodami.
  - 2 – Institut prodloužení povolení k nakládání s vodami bude zcela zrušen a k témuž účelu se bude nadále využívat formy žádosti o změnu povolení k nakládání s vodami.
- Vybraná varianta 2 zjednodušuje rozhodování vodoprávních úřadů tím, že se institutu prodloužení povolení k nakládání s vodami zbavuje zcela a nadále ponechává jen výkladově jasný institut změny povolení k nakládání s vodami, proto je vhodným řešením. Varianta 0 v praxi vyvolává výkladové rozpory, což působí negativně na výkon státní správy na úseku vodního hospodářství. Varianta 1 by znamenala zpřesnění, nicméně vyjmenování všech možných podmínek, jejichž změna by vedla k odmítnutí žádosti o prodloužení povolení k nakládání s vodami, by bylo složité a v rozporu s potřebami vodního zákona.

b) Doplnění povinností vlastníků pozemků sousedících s korytem vodního toku (§ 47, § 49)

- Cílem je doplnění povinností vlastníků pozemků sousedících s korytem vodního toku.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Doplnění přesné specifikace a prostorového vyjádření „pásu“ pozemku sousedícího s korytem vodního toku, na němž má docházet k údržbě

břehových porostů; dále se také explicitně vyjádří oprávnění správců vodního toku k vjezdu na pozemky sousedící s korytem vodního toku v souvislosti s výkonem jejich povinností při správě vodního toku.

- Vybraná varianta 1 řeší oba významné problémy, s nimiž se správci vodních toků běžně v praxi potýkají při výkonu svých povinností. Zároveň tím, že konkretizuje povinnosti (zejména povinnost strpět zásah) vlastníků pozemků sousedících s korytem vodního toku, lépe reflektuje ústavní úpravu omezení vlastnického práva.

c) Přesun vodoprávní agendy z pověřených obecních úřadů na obecní úřady obcí s rozšířenou působností

- Cílem je naplnění koncepce Ministerstva vnitra převádět kompetence ve státní správě z pověřených obecních úřadů na obecní úřady obcí s rozšířenou působností.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Agenda náročnější z odborného hlediska se převede na obecní úřady obcí s rozšířenou působností; jednoduché úkony – jako je např. povolování domovních studní aj. – budou ponechány v kompetenci pověřených obecních úřadů.
  - 2 – Na obecní úřady obcí s rozšířenou působností se převede kompletní agenda na úseku vodního hospodářství doposud vykonávaná pověřenými obecními úřady.
- Z hlediska specifiky vodního zákona byla vybrána varianta 1. Ministerstvem vnitra požadovanou variantou 2 by došlo k přechodu velkého objemu jednoduché administrativy a neúměrnému zatížení obecních úřadů obcí s rozšířenou působností.

3.7.5. Definice srážkových vod a právní úprava nakládání s nimi

- Cílem je upravit pojem "srážkové vody" pro povrchové vody vzniklé dopadem atmosférických srážek na stavby a upravit nakládání s nimi.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Srážkové vody se nadefinují a nakládání s nimi se upraví odkazem na stavební zákon a na zákon o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu.
  - 2 – Srážkové vody nadefinují a komplexněji se upraví i nakládání s nimi a jejich vztah k vodám odpadním.
- V průběhu přípravy novely vodního zákona byla vybrána varianta 2, neboť varianta 0 vyvolává v praxi zjevné problémy a varianta 1 řeší jen některé problémy, které ve vztahu k nakládání se srážkovými vodami přinesla praxe na úseku vodního hospodářství. Po konzultaci s Ministerstvem pro místní rozvoj byla problematika zařazena do nové vyhlášky o technických požadavcích na stavby, která v § 6 odst. 4 uvádí: „Stavby, z nichž odtékají povrchové vody, vzniklé dopadem atmosférických srážek (dále jen „srážkové vody“), musí mít zajištěno jejich odvádění, pokud nejsou srážkové vody zadržovány pro další využití. Znečištění těchto vod závadnými látkami

nebo jejich nadměrné množství se řeší vhodnými technickými opatřeními. Odvádění srážkových vod se zajišťuje přednostně zasakováním. Není-li možné zasakování, zajišťuje se jejich odvádění do povrchových vod; pokud nelze srážkové vody odvádět samostatně, odvádí se jednotnou kanalizací.“

- Podle tohoto vyhodnocení RIA nebyla problematika zařazena do novely vodního zákona.

3.8. Transpozice směrnic EU

3.8.1. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES ze dne 23. října 2007 o vyhodnocování a zvládnutí povodňových rizik

- Cílem je snížit riziko a nepříznivé důsledky povodní v České republice.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Transpozice směrnice 2007/60/ES do vodního zákona a prováděcích předpisů.
- Náklady s vybranou variantou 1 jsou zejména spojeny s vyhodnocením povodňových rizik, přípravou příslušných map a plánů pro jejich zvládnutí. Předpokládá se, že náklady budou rozděleny do několika let. Strana přínosů je těžko vyčíslitelná, nicméně je možné ji aproximovat přínosy na základě škod způsobených povodněmi na území České republiky v minulých letech.

3.8.2. Směrnice 2006/118/ES o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu

- Cílem je zajistit předcházení a kontrolu znečišťování podzemních vod.
- Byly definovány varianty:
  - 0 – Nedojde ke změně současného stavu.
  - 1 – Transpozice směrnice 2006/118/ES do vodního zákona a prováděcích předpisů.
- Transpozice směrnice je kontinuální proces, který již byl zahájen a bude pokračovat do konce roku 2008. Ve vybrané variantě 1 bude formou metodického pokynu konkrétně stanovena kritéria pro hodnocení podzemních vod:
  - Stanovení prahových hodnot – momentálně žádné konkrétní normy nejsou navrženy, jelikož výzkumy probíhají, zatím však se žádnými definitivními závěry. Pro určení prahových hodnot je stanoven termín do konce roku 2008.
  - Stanovení konkrétních látek, které se budou monitorovat a u kterých bude zvažována jejich rizikovost - jako podklady budou sloužit plány oblastí povodí (v první fázi dostupné plány, které se zpracovávají pro první šestileté období a následně aktualizované plány pro další období).
  - Do vodního zákona se začlení metodický pokyn pro vymezení vodních útvarů podzemních vod v § 21 a metodický pokyn pro závadné látky v § 39.
- Vyčíslené náklady na transpozici (do 2 mil. Kč) jeví jako opodstatněné.

3.9. Metodologie vyhodnocení

Kvalitativní a kvantitativní analýza

Náklady a přínosy vybraných variant jsou buď vyjádřené kvantitativně, nebo pouze kvalitativně. Kvantitativní analýza byla provedena pouze v některých případech, kde je technicky možné dopady finančně vyjádřit a kde byly dostupné relevantní statistiky, analýzy změn a odhady dopadů na různé dotčené strany. Kvantitativní analýza je proto provedena zejména u poplatků za odběry podzemních a povrchových vod a za vypouštění odpadních vod do vod povrchových. Byla aplikována pouze statická analýza, tzn., předpokládáme dopady na subjekty na trhu za současného stavu (např. současná míra plnění koncentračních a hmotnostních limitů). Predikce přizpůsobení se subjektů na trhu včetně variant časové náročnosti by si vyžádala mnohem detailnější analýzu. Pro její provedení by však byla nutná přesnější statistika o konkrétních zdrojích znečištění a nákladech na přizpůsobení. Celkově by bylo nutné využít sofistikovanějších statistických metod. Nicméně vzhledem k nepřesnosti dostupných statistik byl zvolen přístup ocenění maximálních možných dopadů za daných předpokladů.

3.10. Závěr

Níže uvedená kvantifikace se týká pouze porovnání těch dopadů, které byly vyčísleny, tzn., nezahrnuje kvalitativní dopady a odhady pomocí parametrických metod.

Ekonomické dopady na veřejné finance

Zajištění implementace směrnice 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik si do roku 2015 vyžádá cca 350 mil. Kč, z toho 85 % (300 mil. Kč) by mohlo být hrazeno z Operačního programu životní prostředí a 15 % (50 mil. Kč) ze státního rozpočtu.

Roční přínos cca 2 400 mil. Kč z valorizace stávajících a zavedení nových poplatků za využívání vodních zdrojů půjde SFŽP, MZe a krajům.

Ekonomické dopady na klienta

Valorizace stávajících a zavedení nových poplatků za využívání vodních zdrojů, zvýšení nároků na ochranu vod, nastavení stejných pravidel pro uživatele, si vyžádá jednorázové náklady cca 100 mil. Kč a roční náklady cca 2 700 mil. Kč.

Na druhé straně zrušení některých povinností, snížení provozních nákladů byly vyčísleny na 195 mil. Kč.

Administrativní dopady na klienta a na státní správu

Zvýšení nároků novými povinnostmi současně s přínosy ze snížení administrativní zátěže klienta si vyžádá roční náklady 0,55 mil. Kč. Přínosy pro klienta byly vyčísleny na 19,6 mil. Kč ročně.

Pro státní správu promítnutí počtu zvýšení řízení vyžaduje jednorázové náklady cca 7,2 mil. Kč, roční 8,9 mil. Kč. Na druhé straně snížení počtu řízení bylo vyčísleno na 162 mil. Kč ročně jako přínos.

Návrh se snaží omezit administrativní zátěž jak na straně klienta, tak na straně státní správy. Pokud přesto dochází k nárůstu administrativní náročnosti, je to v důsledku implementace směrnic EU.

Z ekonomického hlediska se jedná o významný návrh zákona, který přináší 2,42 mld. Kč do veřejných financí krajům, MZe a SFŽP, na druhé straně vyžaduje, aby stát zajistil financování včetně spolufinancování z fondů EU implementace směrnic EU ve výši cca 350 mil. Kč.

Rozdíl ročních nákladů a přínosů pro klienta je cca 2,49 mld. Kč (jako náklady), které jsou z 90 % tvořeny z valorizace stávajících a zavedení nových poplatků za využívání vodních zdrojů.

Rozdíl ročních nákladů a přínosů pro státní správu je vyčíslen jako úspora cca 150 mil. Kč.

4. Dotčené skupiny

Pro analýzu dopadů regulace je důležitá analýza právě dopadů na jednotlivé dotčené strany. V rámci konzultací byly osloveny klíčové strany z daného přehledu dotčených skupiny. Zasláné návrhy dotčených stran byly prodiskutovány v rámci pracovních skupin, které se zabývaly konkrétními návrhy novelizace.

5. Konzultace

V různých fázích projektu byly osloveny hlavní dotčené strany a požádány o podněty k dané novele vodního zákona. Prvotní podněty byly sesbírány a zpracovány koncem roku 2007. Vyhodnocování návrhů dotčených stran následně probíhala v rámci jednání pracovních skupin a svodné skupiny od ledna 2008.

Různé body novelizace byly dle tematických celků rozděleny do 4 pracovních skupin – státní správa, ochrana vod, vodní toky, ochrana před povodněmi. Svodná skupina pak měla za úkol zvážit závěry jednotlivých pracovních skupin a shodnout se na finálním znění návrhů různých bodů novelizace nebo na zamítnutí návrhů dotčených skupin.

Zpracovatelé RIA - zástupci společnosti EEIP, a.s. - se pravidelně zúčastňovali jednání svodné skupiny a konzultovali analýzu současného stavu, dostupnost statistik, návrhy variant řešení, otázky kvantifikace a další body nejen v rámci zasedání svodné skupiny, ale zároveň během několika dalších konzultací s expertními skupinami. Konkrétně byly body RIA prodiskutovány na Ministerstvu zemědělství v odboru státní správy ve vodním hospodářství a správy povodí, v odboru vodohospodářské politiky a odboru vodovodů a kanalizací, na Ministerstvu životního prostředí v odboru ochrany vod. Konzultováno bylo i s Českým hydrometeorologickým ústavem, Výzkumným ústavem vodohospodářským T. G. Masaryka, v.v.i. a dalšími experty v dané oblasti.

V rámci zpracování Doplnku Velké RIA č. 1 zpracovatel IREAS Centrum, s. r. o. kromě expertů z Ministerstva životního prostředí konzultoval problematiku se Státním fondem životního prostředí, Českou inspekcí životního prostředí a Výzkumným ústavem vodohospodářským T. G. Masaryka, v.v.i.

V rámci zpracování Doplnku Velké RIA č. 2 zpracovaného sekcí vodního hospodářství Ministerstva zemědělství byly potřebné údaje získávány z evidence vodoprávních rozhodnutí, zpráv Energetického regulačního úřadu a podkladů od státních podniků Povodí.

Výčet oslovených subjektů:

- Asociace čistírenských expertů
- Česká inspekce životního prostředí
- Český báňský úřad
- Český rybářský svaz
- Energetický regulační úřad
- Krajský úřad Jihočeského kraje
- Krajský úřad Jihomoravského kraje
- Krajský úřad Karlovarského kraje
- Krajský úřad Kraje Vysočina
- Krajský úřad Královéhradeckého kraje
- Krajský úřad Libereckého kraje
- Krajský úřad Moravskoslezského kraje
- Krajský úřad Olomouckého kraje
- Krajský úřad Pardubického kraje
- Krajský úřad Plzeňského kraje
- Krajský úřad Středočeského kraje
- Krajský úřad Ústeckého kraje
- Krajský úřad Zlínského kraje
- Lesy České republiky, s. p.
- Magistrát hlavního města Prahy
- Magistrát města Ostrava
- Magistrát města Zlín
- Městský úřad Bruntál
- Městský úřad Rožnov
- Městský úřad Světlá nad Sázavou
- Městský úřad Šumperk
- Ministerstvo dopravy
- Ministerstvo financí
- Ministerstvo průmyslu a dopravy
- Ministerstvo vnitra
- Ministerstvo zemědělství
- Ministerstvo životního prostředí
- Povodí Labe, státní podniky
- Povodí Moravy, s. p.
- Povodí Odry, státní podnik
- Povodí Ohře, státní podnik
- Povodí Vltavy, státní podnik
- Rybářské sdružení České republiky
- Sdružení oboru vodovodů a kanalizací ČR
- Svaz měst a obcí České republiky
- Státní fond životního prostředí
- Svaz vodního hospodářství ČR
- Vodní díla – TBD, a.s.
- Zemědělská vodohospodářská správa

II. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Předkládaný návrh zákona je plně v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

III. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, její slučitelnosti s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Navrhované řešení je v souladu s mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy České republiky a je též v souladu s právními akty Evropské unie; část těchto aktů je předkládaným návrhem transponována. Novela také reaguje na výzvu Evropské komise k podání vyjádření k formálnímu upozornění na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici směrnice 2000/60/ES ze dne 23. října 2000 ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky.

Zvláštní část

K ČÁSTI PRVNÍ

K Čl. I:

K bodu 1 - § 2 odst. 2

Jedná se o upřesnění textu z hlediska aplikace vodního zákona, protože drenážní systémy mohou být i povrchové.

K bodu 2 - § 2 odst. 3 až 11

Byly doplněny základní pojmy na základě upozornění Evropské komise na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici článků 2(17), 2(18), 2(19), 2(20), 2(21), 2(24), 2(25), 2(26) a 2(35) směrnice 2000/60/ES.

K bodu 3 - § 6 odst. 4

Z hlediska praktické aplikace se jednoznačně z hlediska materiální stránky jedná o typ správního úkonu, který na rozdíl od právního předpisu upravuje jedinečnou konkrétní věc (upravuje, omezuje, popřípadě zakazuje obecné nakládání s povrchovými vodami), ale činí tak na rozdíl od individuálního správního aktu vůči neurčitému počtu dotčených osob (není tedy přesně zřejmé, kolika a jakých konkrétních osob se bude úprava, omezení nebo zakázání obecného nakládání s povrchovými vodami týkat – např. koupání, odběr povrchových vod bez zvláštního technického zařízení apod.). Proto se z hlediska materiální stránky tohoto úkonu vodoprávního úřadu (obecní úřad dle § 105 odst. 1 vodního zákona) jednoznačně jedná o opatření obecné povahy, což je vhodné vyjádřit přímo i v textu zákona, byť již za současného znění novelizovaného ustanovení § 6 odst. 4 vodního zákona nemůže být o jeho povaze pochyb.

K bodům 4 a 5 - § 7 odst. 6 a 7

Navrhuje se rozšíření výjimky ze zákazu plavby na povrchových vodách v ochranných pásmech vodních zdrojů a na nádržích pro chov ryb. Nově bude možné udělit výjimku ze zákazu plavby podle odstavce 5 obecně pro jakoukoliv činnost.

K bodům 6 a 7 - § 8 odst. 1 písm. e) a f)

Upřesnění vztahu § 8 vodního zákona a § 42 horního zákona.

K bodu 8 - § 8 odst. 3 písm. e) a f)

V doplněném písmenu e) se upřesňuje stav, kdy je k využívání energetického potenciálu podzemních vod nezbytné povolení k nakládání s vodami. Tímto upřesněním se sleduje snížení administrativní zátěže. Doplněvané písmeno f) řeší obdobně jako předcházející novelizační body 6 a 7 nejasný vztah k hornímu zákonu.

K bodu 9 - § 8 odst. 4

Z důvodu požadavků z praxe se zavádí nové zmocnění pro vodoprávní úřad rozhodnout ve sporných případech o tom, zda se jedná o nakládání s vodami, příp. o jaký druh nakládání

s vodami se jedná. Předpokládá se využití zejména ve fázi před případným sankčním řízením na základě principu „ultima ratio“.

K bodu 10 - § 9 odst. 3

V souvislosti se zavedením nových poplatků je vhodné zrušit odkaz v závorce.

K bodům 11 a 12 - § 9 odst. 4 a zrušení odst. 5

Opuští se institut prodloužení platnosti povolení, který se ukázal jako velmi problematický s ohledem na použití spojení „pokud se nezměnily podmínky, za kterých bylo povolení uděleno“. Nově bude možné prodloužit povolení k nakládání s vodami v rámci změněného § 12, a to změnou doby platnosti.

Nově vloženým odstavcem 4 se sleduje zajištění plné transpozice směrnice Rady 80/777/EHS ze dne 15. července 1980, o sblížení právních předpisů členských států týkajících se využívání a prodeje přírodních minerálních vod, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/70/ES ze dne 28. října 1996. Pouze v případě, že bude zdroj podzemní vody splňovat podmínky stanovené pro balenou pramenitou nebo kojeneckou vodu (vyhláška č. 275/2004 Sb. k zákonu o potravinách), vodoprávní úřad povolí odběr za tímto účelem. Přejícné ustanovení stanoví, že povolení k odběru podzemní vody, která se využívá k výrobě balené kojenecké, nebo pramenité vody se považují za povolená novým postupem, pokud zdroj podzemní vody splňuje požadavky na jakost balených kojeneckých nebo pramenitých vod.

K bodům 13, 14 a 15 – § 10 odst. 1, 2 a 3

Vypouští se nedůvodný požadavek na zjišťování jakosti vody při jejím odběru jako nadbytečný, což by se mělo projevit snížením informačních povinností oprávněných a ekonomických dopadů na ně. Toto zrušení povinnosti se bude muset promítnout do novelizace vyhlášky č. 20/2002 Sb., o způsobu a četnosti měření množství a jakosti vody a do novely vyhlášky č. 431/2001 Sb., o obsahu vodní bilance, způsobu jejího sestavení a o údajích pro vodní bilanci.

K bodu 16 - § 10 odst. 4

Nová úprava věty první stanoví, že vodoprávní úřad může i dostávajících povolení nebo i do jiných nad rámec odst. 1 uložit měření. Může se stát, že bude byt' malý, ale z hlediska např. sousedských vztahů zásadní odběr, a tak i když je podlimitní, musí mít vodoprávní úřad možnost uložit měření. Věta třetí se navrhuje z důvodu zajištění souladu se správním řádem.

K bodu 17 - § 12

Nově je stanoveno, že z taxativně uvedených důvodů vodoprávní úřad platné povolení k nakládání s vodami změní nebo zruší; tímto je opuštěn princip, že vodoprávní úřad „může“ povolení změnit. Oproti stávajícímu znění se dále zavádí možnost oprávněného požádat o změnu povolení k nakládání z jakéhokoli důvodu. Tím je plně nahrazen vypuštěný institut prodloužení platnosti povolení k nakládání s vodami (§ 9 odst. 4).

Postup podle ustanovení § 12 je navíc možné aplikovat na jakékoli jiné rozhodnutí vodoprávního úřadu – viz upravený § 115 odst. 15. To umožní vodoprávní úřadům i fyzickým a právnickým osobám flexibilně reagovat na nově vzniklé situace.

K bodu 18 - § 14 odst. 3

Oproti stávajícímu znění se zpřesňuje ustanovení § 14 odst. 3 vodního zákona v tom směru, aby nebyla pochybnost o tom, že vodoprávní úřad může své povolení k některým činnostem též podmínit (např. časovým omezením vydávaného povolení, zahrnutím podmínek správců sítí apod.). Jedná se pouze o potvrzení stávající vodohospodářská praxe.

K bodu 19 - § 14 odst. 4 a 5

Odstavec 4 představoval zátěž osoby oprávněné k těžbě podle odstavce 1 písm. b). Byl vypuštěn jako nadbytečný s tím, že problematika je upravena horními předpisy. Odstavec 5 je vypuštěn z důvodu zavedení obecného znění v § 115 odst. 15.

K bodu 20 - § 15 odst. 1

Z důvodu možné změny vodního díla na jinou stavbu (např. změna vodního díla odkaliště na skládku) se nově zavádí institut zrušení vodního díla a z důvodů složitosti vodoprávního řízení se vylučuje možnost zkráceného řízení podle § 117 stavebního zákona. Při této změně se zároveň navrhuje srozumitelnější forma ustanovení.

K bodu 21 - § 15 odst. 8

V době mimořádných událostí dochází často k realizaci staveb za účelem zabránění povodní a to bez ohledu na jejich pozdější využití, resp. využitelnost a vlastnická práva k pozemkům, na kterých jsou stavby realizovány.

K bodu 22 - § 15a

Výrazné zjednodušení a snížení správní administrativy jak na straně žadatelů, tak na straně pracovníků vodoprávních úřadů přinese nově zavedený institut ohlášení vodních děl, jejichž podstatnou součástí je výrobek označený CE (např. domovních ČOV, odlučovačů ropných látek). Žadatel k ohlášení doloží předepsané doklady, včetně mj. vyjádření správce povodí, správce vodního toku či osoby s odbornou způsobilostí, a pokud bude vodoprávní úřad s ohlášením souhlasit, bude se mít za povolenou nejen realizace tohoto vodního díla, ale též příslušné nakládání s vodami, ke kterému takové vodní dílo slouží.

Jelikož má však každé místo k vypouštění omezenou kapacitu vodoprávní úřad sdělí svůj souhlas s ohlášením správci vodního toku a správci povodí.

V případě domovních čistíren odpadních vod odpadnou jejich vlastníkovu povinnosti týkající se měření množství a jakosti vypouštěných odpadních vod (viz § 38 odst. 5), což znamená nejen snížení administrativy, ale i provozních nákladů. Jelikož je ale nutné, zejména s ohledem na ochranu vod, alespoň minimální kontroly provádět, do § 59 odst. 1 se vkládá nové písmeno k), podle něhož je třeba provádět jednou za 2 roky prostřednictvím osoby odborně způsobilé pověřené Ministerstvem životního prostředí revize výrobku a výsledky těchto revizí předávat vodoprávnímu úřadu.

K bodům 23 a 24 - § 16 odst. 1 a 3

Oprava nepřesností textu.

K bodům 25 až 27 - § 17 odst. 1 až 3

Úprava v ustanovení § 17 odst. 1 až 3 vodního zákona navazuje na přijetí „nového“ správního řádu, který jako zcela nový institut správního práva zavedl tzv. závazné stanovisko. Povaha souhlasu je z hlediska platného vodního práva dvojitá: buď se jedná o konečný úkon vodoprávního úřadu, na nějž již nenavazuje další administrativní činnost jiných správních orgánů (např. stavebních úřadů apod.), a pak by měl mít souhlas povahu individuálního správního aktu, nebo se jedná o úkon, který předchází např. stavebnímu povolení dotčené stavby, kdy povolující stavební úřad je v souladu s ustanovením § 17 odst. 4 vodního zákona souhlasem vázán, a pak se nemůže jednat o rozhodnutí vodoprávního úřadu, ale souhlas musí mít povahu závazného stanoviska (§ 149 odst. 1 správního řádu).

K bodu 28, 29, 30 a 31 - § 19

V souvislosti se zavedením ohlašování a též v reakci na kolaudační souhlasy, které nejsou rozhodnutími, se zpřesňuje obsah vodoprávní evidence.

Vodoprávní (dříve vodohospodářská) evidence má na území České republiky historii spadající až do 70. let minulého století. Cílem její elektronizace bylo od přijetí vodního zákona v roce 2001 přesunutí kompetencí na správce povodí (s. p. Povodí), kteří jsou základním odborným subjektem k přímé podpoře výkonu státní správy na vodoprávních úřadech, ať krajských nebo pověřených obcí s rozšířenou působností. Těžiště výkonu této povinnosti se navrhuje přenést z vodoprávních úřadů na správce povodí, kteří ukládané údaje nezbytně potřebují pro kvalitní vyjadřovací činnost v rámci povodí. Participace s. p. Povodí na vedení evidence vybraných údajů z rozhodnutí správci povodí je nutné mj. pro kvalitní vyjadřovací činnost v rámci povodí pro vodoprávní úřady. Vzhledem k tomu, že do budoucna dojde k posílení úlohy správců povodí i z hlediska uplatnění potřebných opatření ke zlepšování stavu vodních útvarů, která budou přijata v plánech oblastí povodí do konce roku 2009, zdá se tento krok jako žádoucí. Podle navržené úpravy ustanovení § 19 vodního zákona (poslední fáze výstavby elektronické vodoprávní evidence) bude úloha vodoprávních úřadů pouze v ukládání elektronických kopií rozhodnutí a základních identifikačních údajů do informačního systému veřejné správy, zatímco s. p. Povodí budou do tohoto systému ukládat vybrané údaje z těchto rozhodnutí, což umožní např. jejich vyhledávání, kvantifikaci jednotlivých veličin, jakož i hydrologickou provázání pravomocných správních aktů. Podrobnosti budou stanoveny v novele vyhlášky č. 7/2003 Sb., o vodoprávní evidenci, ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 32 a 35 - § 21 odst. 2 písm. c) bod 1 a § 22 odst. 3 písm. a)

Jedná se o zpřesnění textu.

K bodu 33 - § 21 odst. 3

S ohledem na problémy s naplněním zmocnění v praxi se navrhuje upřesnění textu tak, aby bylo možné vyhlášku v požadovaném rozsahu zpracovat a vydat a implementovat požadavky směrnice 2000/60/ES na základě upozornění Evropské komise na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici.

K bodu 34 - § 21 odst. 5

Stávající text obsahuje neohrazenou povinnost. Změna je významná s ohledem na snížení administrativní zátěže.

K bodu 36- § 22 odst. 4 písm. i)

Navrhuje se rozšíření informačního systému ve správě MŽP o povrchové vody vhodné pro život a reprodukci původních druhů ryb a vodních živočichů.

K bodu 37 - § 22 odst. 5

Zavádí se nový registr chráněných území ve vazbě na vodní útvary povrchových a podzemních vod, který bude ve správě Ministerstva životního prostředí. Doplnění je na základě upozornění Evropské komise na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici článků 6(1), 6(2) a 6(3) směrnice 2000/60/ES.

K bodům 38 až 41 - § 23

V souvislosti s další úpravou plánování v oblasti vod v Hlavě IV se upravuje a zpřesňuje text.

K bodu 42 a 43 - § 23a odst. 1

Byl doplněn text písm. a) bod 1 na základě upozornění Evropské komise na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici směrnice 2000/60/ES. V písm. a) bod 4 byly promítnuty úpravy definic závadných látek v ustanovení § 39 odst. 3.

K bodu 44 - § 23a odst. 4, 5 7 a 8

Navrhuje se zpřesnění vymezení a postupu při určení zvláštních cílů ochrany vod a méně přísných cílů na základě upozornění Evropské komise na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici článku 2 (1) směrnice 2000/60/ES.

K bodu 45 a 46 - § 24, 25

Úprava je navržena aby se stávající institut plánování v oblasti vod stal definičně kompatibilní se systémem hydrologického členění Evropy na povodí řek až k ústí do moří a to na základě upozornění Evropské komise na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici článků 2(13), 2(14), 2(15) a 3(1), 3(3), 3(5) směrnice 2000/60/ES. S ohledem na to, že naše právní předpisy mají platnost pro území České republiky, jsou na území České republiky relevantní tři národní části mezinárodních oblastí povodí Labe, Dunaje a Odry, pro které se zavádí legislativní zkratka „hlavní povodí“. Protože pojem „oblast povodí“ je podle směrnice 2000/60/ES vyhrazen povodím řek „až k moři“ včetně přiřazených příbřežních oblastí, byl pojem „oblast povodí“ nahrazen pro zpracování podrobnějších plánů povodí pro naplnění čl. 13 směrnice 2000/60/ES pojmem „dílčí povodí“. Ten bude nově specifikován podle odstavců 2 až 5 v novele prováděcí vyhlášky č. 292/2002 Sb., o oblastech povodí ve znění vyhlášky č. 390/2004 Sb.

Textem odstavců 6 až 9 bude zajištěna koordinace zpracování plánů povodí podle požadavků EU s ohledem na záruky státu, že bude dosaženo splnění cílů směrnice 2000/60/ES a potřeba zajištění podkladů za Českou republiku do plánů mezinárodních oblastí povodí. Za tím účelem bude novelizována vyhláška č. 142/2005 Sb., o plánování v oblasti vod.

Součástí plánů hlavních povodí budou též z důvodů požadavků směrnice 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládnutí povodňových rizik plány povodňových rizik včetně požadavků na podrobnější plány povodňových rizik v plánech dílčích povodí. V přechodných

ustanoveních se stanovuje platnost stávajícího Plánu hlavních povodí ČR do doby zpracování plánů hlavních povodí (do 22. 12. 2015).

V ustanovení § 25 se doplňuje text v odst. 2 písm. a) bod 2 a 3 na základě upozornění Evropské komise na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici článků 4(3), 5(1), a 11(1) směrnice 2000/60/ES.

K bodům 47 - § 26 odst. 1

Nutné úpravy z důvodu zavedení pojmu plánů povodí.

K bodu 48 - § 26 odst. 2

Nový text, kterým se transponuje směrnice 2007/60/ES.

K bodům 49 a 50 - § 26 odst. 4 a 5

Navrhuje zpřesnění textu na základě upozornění Evropské komise na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici čl. 4 (6) směrnice 2000/60/ES.

K bodům 51 a 52 - § 30 odst. 1 a odst. 8

Pro vyhlášení ochranných pásem se namísto rozhodnutí jeví jako vhodnější využití opatření obecné povahy. S ohledem na transpozici směrnice 80/777/EHS se zavádí též ochranná pásma zdrojů pramenité vody a dále zdrojů podzemní vody pro výrobu balené kojenecké vody. Přejícné ustanovení stanoví, že ochranná pásma stanovená podle dosavadních právních předpisů se považují za ochranná pásma stanovená novým postupem; v případě změny nebo zrušení dosavadního ochranného pásma stanoveného podle dosavadních právních předpisů je nutné ochranné pásmo nově stanovit novým postupem.

K bodu 53 - § 36 odst. 2 a 3

V odstavci 2 § 36 bylo upřesněno, že minimální zůstatkový průtok stanoví vodoprávní úřad v povolení nakládání s vodami, přičemž zároveň zakotvuje povinnost stanovit v tomto rozhodnutí způsob a místo měření včetně předkládání výsledků vodoprávnímu úřadu. Dosavadní úprava odkazuje pouze na metodický pokyn, což se v praxi jeví jako nevyhovující. Z tohoto důvodu je odstavec 3 upraven tak, že podrobnosti stanovení budou předmětem vyhlášky Ministerstva životního prostředí.

Stávající znění § 36 vodního zákona vedlo k nejednotnému přístupu k řešení v povolení nakládání s vodami (stanovování, kontrola, měření). Navrhovaná úprava tyto nedostatky odstraňuje a měla by vést k zachování nejen ekologické funkce vodního toku.

Je doplněno přechodné ustanovení, které stanoví, že při změně povolení k nakládání s vodami za účelem stanovení minimálního zůstatkového průtoku, je oprávněný povinen začít jej dodržovat do 2 let od právní moci rozhodnutí. Tím se zajišťuje potřebná doba na případné nezbytné stavební úpravy.

K bodu 54 - § 37 odst. 2

Formální úprava.

K bodu 55 - § 38

V odstavci 2 větě první se zpřesňuje definice vod, které nejsou vodami odpadními a zároveň tak odstraňuje možné pochybnosti. Přejícné ustanovení stanoví, že srážkové vody z dešťových oddělovačů, vybudovaných přede dnem účinnosti tohoto zákona, se nepovažují za odpadní vody. V případě, že dešťové oddělovače nesplní podmínky nařízení vlády, které stanoví podmínky pro funkce oddělovače, do dvou let ode dne jeho účinnosti, považují se srážkové vody z takových dešťových oddělovačů za vody odpadní.

V odstavci 3 se doplňuje definice pojmu „nejlepší dostupná technologie“ v oblasti zneškodňování odpadních vod. Pojem je definován v souladu se zákonem č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění pozdějších předpisů, [viz § 2 písm. f) tohoto zákona]. Definice tohoto pojmu je důležitá pro nastavení maximální výše požadavků na účinnost čištění odpadních vod ze zdrojů znečištění v jednotlivých velikostních kategoriích.

Odstavec 4 logicky seskupuje povinnosti úzce spolu související. První a druhá věta tohoto odstavce jsou převzaty z původního znění třetí a čtvrté věty odstavce 3, věta třetí z původního znění § 92 odst. 1.

V odstavci 5 je zaveden tak zvaný výrobový přístup zneškodňování odpadních vod, který vyžaduje ohlášení vodoprávnímu úřadu (ve vazbě na nově vložený § 15a).

V odstavci 6 se zavádí povinnost zneškodňování odpadních vod ze žump, tj. bezodtokových jímek, ve kterých se shromažďují splaškové vody z objektů, včetně uchování dokladů po dobu 3 let (jako průkaz povoleného zneškodňování odpadních vod na vyžádání vodoprávního úřadu nebo České inspekce životního prostředí). Ve svém důsledku by toto ustanovení mělo zabránit nezákonnému zneškodňování odpadních vod, ke kterému běžně dochází, zejména v malých obcích. Pro provozovatele těchto zařízení to znamená jasné stanovení požadavku na odpadní vody, který chybí jak ve vodním zákoně, tak i ve stavebním zákoně. Se změnou je nutně spojena i vyšší administrativní zátěž. Je rovněž doplněno nezbytné přechodné ustanovení, podle kterého bude povinná osoba poskytovat ke kontrole doklady až od 1. ledna 2013.

Nové ustanovení odstavce 7 zakazuje přímé vypouštění odpadních vod do vod podzemních a zároveň rozšiřuje možnosti zneškodňování odpadních vod; ve výjimečných případech umožňuje povolit vypouštění odpadních vod neobsahujících nebezpečné závadné látky nebo zvlášť nebezpečné závadné látky ze staveb pro bydlení a individuální rekreaci nebo služeb, do vod podzemních na základě vyjádření osoby s odbornou způsobilostí k jejich vlivu na jakost podzemních vod, pokud není technicky nebo s ohledem na zájmy chráněné jinými právními předpisy možné vypouštění do vod povrchových nebo do kanalizace pro veřejnou potřebu.

Odstavec 8 upřesňuje povolování vypouštění odpadních vod do vod povrchových v návaznosti na normy environmentální kvality (doplněno na základě upozornění Evropské komise na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici článku 2(35) směrnice 2000/60/ES) a použití nejlepších dostupných technologií v oblasti zneškodňování odpadních vod (§ 38 odst. 3). V přímé vazbě na nově zavedený odstavec 7 jsou dále vyjmenovány náležitosti a podmínky povolení k vypouštění odpadních vod do vod podzemních, které vláda stanoví nařízením. Zajišťuje se transpozice směrnice 2006/118/ES o ochraně podzemních vod před znečištěním.

Odstavec 10 byl upraven na základě upozornění Evropské komise na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici článku 10(3) směrnice 2000/60/ES.

Ve zbývajících ustanoveních, která jsou upravena jen částečně, jsou úpravy legislativně technického charakteru, s výjimkou nového odstavce 13, který zavádí rozhodování v pochybnostech. Neexistence této kompetence nyní v praxi způsobuje problémy.

Navrhované úpravy vyžadují jejich promítnutí do novely nařízení vlády č. 61/2006 Sb. v platném znění.

K bodu 56 - § 39 odst. 2 písm. a)

Upřesnění znění odstraňuje dosavadní nedostatek tohoto ustanovení, kdy existuje povinnost pouze vypracování „havarijního plánu“, který ovšem již nemusí být předložen vodoprávnímu úřadu ke schválení. Důvodem navrhované změny je pak zdůraznění této povinnosti. Dále je upřesněno, že havarijní plán schvaluje příslušný vodoprávní úřad rozhodnutím.

K bodu 57 - § 39 odst. 3 a 145 - Příloha č. 1

V první větě je provedeno doplnění na základě upozornění Evropské komise na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici článku 2(29) směrnice 2000/60/ES. Druhá věta tohoto odstavce nezavádí nové povinnosti, je doslovně převzata ze stávajícího znění ustanovení § 38 odst. 5. Seznam prioritních látek je nedílnou součástí směrnice 2000/60/ES a k látkám v něm uvedeným se vztahují určité podmínky pro nakládání s nimi. Z těchto důvodů je nezbytné, aby se tento seznam promítnul do znění vodního zákona. Vzhledem k tomu, že již ve směrnici 2000/60/ES je systém nastaven tak, že se seznam bude každé 4 roky měnit, je nutné jej mít uveden v takovém legislativním nástroji, který umožní snadnou změnu. Z toho důvodu je v tomto ustanovení uvedeno zmocnění pro uvedení seznamu prioritních látek do příslušného nařízení vlády. Dále se stanoví možnost Ministerstva životního prostředí předložit vládě Program na snížení znečištění povrchových a podzemních vod nebezpečnými závadnými látkami zvláště nebezpečnými závadnými látkami. Bude tím zajištěna transpozice směrnice 2006/118/ES o ochraně podzemních vod před znečištěním a zároveň vyřešeno upozornění Evropské komise na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici článku 2(30) směrnice 2000/60/ES.

K bodu 58 a 59 - § 39 odst. 4 písm. c) a d)

Upřesňující změny se zavedením nezávislé autorizované osoby pro zkoušky těsnosti a tím zavedením objektivitu procesu a pro vybudování kontrolního systému.

K bodu 60 - § 39 odst. 8

Doplněná věta do odstavce 8 upřesňuje podmínky použití závadných látek pro účely intenzifikace chovu ryb a pro jejich povolování. Dosavadní úprava formou metodického pokynu nemá právní závaznost a ukazuje se jako naprosto nedostatečná a již překonaná. Z tohoto důvodu je odstavec doplněn o zmocnění na příslušnou vyhlášku.

K bodu 61 - § 41 odst. 3

Je nutné zajistit nezbytnou informovanost správce povodí o havárii.

K bodům 62 a 63- § 44 odst. 2 a 3

Navrhuje se zavést definice přirozeného koryta vodního toku ve vazbě zejména na některé povinnosti stávající i nové ve správě vodních toků. Definice ve vyhlášce se ukázala

nedostatečnou. Současně se zavádí kompetence vodoprávního úřadu rozhodnout v pochybnostech o přirozeném korytu vodního toku.

K bodům 64 a 66 - § 47 odst. 2 a 5

Vypouští se pojem funkce vodního toku, a to z důvodu jeho nejasnosti a vnitřní rozpornosti (ve vyhlášce č. 470/2001 Sb.). Oproti tomu se zavádí nový odstavec 5, který stanovuje rámec výkonu správy vodních toků – tak, aby nepříznivý dopad na vodní a vodu vázané ekosystémy byl co nejmenší, a s ohledem na dosažení dobrého stavu vod.

Dále se navrhuje odstranění povinnosti pro správce vodních toků vždy udržovat koryta vodních toků ve stavu, který zabezpečuje při odvádění vody z území dostatečnou hloubku vody. Jedná se především o odstranění mnohdy zbytečných zásahů do koryta vodního toku v místech, kde není problémem přirozený rozliv vody v krajině. V rámci povinnosti udržovat břehové porosty se navrhuje přesná šířka pozemku sousedícího s korytem vodního toku, ve které je správce povinen vykonávat tuto svou povinnost.

Do správy vodních toků se navrhuje zavést ekologický aspekt. Navrhuje se nová povinnost pro správce vodních toků navrhnout opatření k nápravě zásahů způsobených lidskou činností vedoucí k obnovení přirozených koryt vodních toků a nový odstavec, který stanoví, že správa vodních toků musí být vykonávána tak, aby dopad na strukturu a funkci vodních a na vodu vázaných ekosystémů byl co nejmenší.

Úpravy v odstavci 2 vyvolávají potřebu novelizace vyhlášky č. 470/2001 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků, ve znění vyhl. č. 333/2003 Sb., a vyhl. č. 267/2005 Sb.

K bodu 65 - § 47 odst. 4 písm. g)

Jde o převod schvalovací působnosti ke schvalování komplexních manipulačních řádů z Ministerstva zemědělství na vodoprávní úřady, které mohou lépe posoudit příslušné návrhy, neboť mají k dispozici potřebné informace a jsou více znalé místní situace.

K bodu 67 - § 48 odst. 7

Zpřesnění ustanovení z hlediska procesního postupu ve vztahu ke správnímu řádu.

K bodu 68 - § 49 odst. 1

Z důvodu lepšího zabezpečení správy vodních toků se navrhuje oprávnění pro správce při výkonu jejich činnosti nejen vstupovat, ale i vjíždět motorovými vozidly. Ve vazbě na změnu § 47 odst. 2 písm. b) (definice břehových porostů) se dále navrhuje její promítnutí do § 49 odst. 1 písm. b).

K bodu 69 - § 52 odst. 1 písm. a) a b)

V současné době je povinností správce vodního toku odstraňovat nánosy z koryta vodního toku bránící plynulému odtoku vody bez ohledu na jejich vznik. V případě, že vznikají vlivem staveb a zařízení v korytech vodních toků, navrhuje se přenesení této povinnosti na vlastníky předmětných staveb a zařízení.

K bodu 70 - § 54 odst. 4

Zavádí se možnost poskytovat stanovisko správce povodí i pro další nevyjmenované instituty, které mohou být pro vodoprávní úřad významné; jmenovitě se výčet doplňuje o nově zavedené ohlášení vodních děl.

K bodu 71 - § 55 odst. 2

Navrhuje se doplnění a upřesnění negativního vymezení vodních děl. Tato změna má velký význam, neboť provozovatelé vodních děl mají celou řadu povinností. Není účelné, aby za vodní díla bylo považováno jakékoliv i jednoduché zařízení mimo koryta vodních toků včetně žump. Ve sporných případech, zda se jedná o vodní dílo nebo ne, bude rozhodovat z moci úřední vodoprávní úřad. V tomto návrhu jde o snížení administrativní zátěže u podnikatelů a občanů.

K bodu 72 - § 57

Navrhuje se zavedení povinnosti pro toho, kdo má bezprostřední prospěch z vodního díla podílet se na úhradě nákladů nejen na údržbu, ale i na provoz vodního díla. Provozem je myšlen především výkon technickobezpečnostního dohledu.

K bodu 73 - § 58 odst. 3

Obdobně jako u ochranných pásem vodních zdrojů se pro ochranná pásma vodních děl jeví jako vhodnější nástroj opatření obecné povahy.

K bodům 74 a 75 - § 59 odst. 1 písm. a) a b)

Navrhuje se vyjmout provozní řády z procesu schvalování vodoprávním úřadem. Jedná se o vysoce odborné dokumenty, které jsou interní směrníci organizace, a schvaluje je vedoucí organizace. Na prováděcím právním předpise zůstává stanovení podstatných náležitostí provozních řádů, stejně tak zůstává povinnost zpracovaný provozní řád dodržovat.

K bodu 76 - § 59 odst. 1 písm. j)

Navrhovanou úpravou se zajišťuje náprava rozporu vodního zákona se směrnicemi 79/409/EHS (čl. 9) a 92/43/EHS (čl. 16).

K bodu 77 - § 59 odst. 1 písm. k)

V souvislosti se zaváděním výrobního přístupu se navrhuje související povinnost vlastníka vodního díla, jehož podstatnou součástí je výrobek s označením CE, provádět jedenkrát za 2 roky prostřednictvím osoby odborně způsobilé pověřené Ministerstvem životního prostředí technické revize výrobku a výsledky těchto revizí předávat do 31. prosince vodoprávnímu úřadu. Zavedení této povinnosti je nezbytné z důvodu zajištění odpovídajícího technického stavu výrobku, jelikož se na nakládání s vodami takovým vodním dílem nebudou vztahovat obecné povinnosti týkající se např. pravidelného měření podle § 38.

K bodu 78 - § 59 odst. 2

S ohledem na praxi se navrhuje přímo v zákoně zavést povinnost pro vlastníky vodních děl I. až III. kategorie umožňujících manipulaci s vodou a vodních elektráren zpracovat a předložit manipulační řád. Napříště již tedy nebude muset vodoprávní úřad zpracování

manipulačního řádu ukládat. Přejícné ustanovení stanoví, že vlastníci těchto vodních děl, kterým nebylo podle dosavadních právních předpisů uloženo zpracovat manipulační řád a předložit jej vodoprávnímu úřadu ke schválení, jsou povinni zpracovat manipulační řád a předložit jej ke schválení příslušnému vodoprávnímu úřadu do 31. prosince 2011.

Úprava odstavce 2 dále řeší i v současné době právním řádem neřešené mimořádné manipulace v době mimo povodeň. Jedná se především o přechodné řešení situace, například při opravě vodního díla.

K bodu 79 - § 60

Za účelem údržby vodního díla je nutná možnost využití těžké techniky; tu je možné dopravit k vodnímu dílu pouze motorovým vozidlem.

K bodu 80 - § 61 odst. 3, 4 a 9

Zavádí se do zákona program technickobezpečnostního dohledu; v současné době je upraven pouze vyhláškou v rámci podrobností provádění technickobezpečnostního dohledu. Program technickobezpečnostního dohledu je využíván rovněž v rámci ochrany před povodněmi [§ 84 odst. 2 písm. a)]. Program technickobezpečnostního dohledu bude vždy zpracováván osobou pověřenou podle § 61 odst. 9 a vlastník vodního díla program zašle na vědomí vodoprávnímu úřadu. Ostatní změny se týkají nezbytných upřesnění stávajícího znění.

K bodu 81 - § 62 odst. 2, 3 a 4

Navrhuje se upřesnění povinnosti vlastníků a stavebníků vodních děl při technickobezpečnostním dohledu. Současné praxe dohledu se upřesňuje v tom smyslu, že s výjimkou IV. kategorie vodních děl musí být zajišťován tento dohled pověřenou, odborně způsobilou osobou, ledaže by jí byl vlastník nebo stavebník u III. kategorie vodních děl sám.

K bodu 82 - § 63 odst. 1 a 2

Jedná se o upřesnění textu. Ochrana před povodněmi zahrnuje jak činnosti a opatření preventivní (realizovaná v souladu se Směrnicí 2007/60/ES), tak opatření operativní při konkrétní povodni. Povodňové plány a krizové plány řeší pouze opatření operativní. Preventivní ochranu před povodněmi řeší plány pro zvládnání povodňových rizik, které budou součástí plánů hlavních povodí.

K bodu 83 - § 65

Jedná se o upřesnění, že všechna zde uvedená opatření souvisí s operativním řízením ochrany před povodněmi a dále vhodnější uspořádání do jednotlivých období před, během a po povodni.

K bodu 84 - § 66 odst. 2

V tomto bodě se navrhuje formální úpravy textu, aby odpovídaly skutečnému stavu.

K bodu 85 - § 66 odst. 3

Jedná o rozšířené zmocnění k vydání vyhlášky o rozsah a způsob dokumentace záplavových území, aby se sjednotila předkládaná dokumentace a mohla být návazně využívána při přípravě map povodňového nebezpečí a map povodňových rizik v rámci procesu plánování.

K bodu 86 - § 66 odst. 4 a 7

Účelem navrhované změny je snížení administrativní zátěže. Příslušný vodoprávní úřad již nebude povinen rozesílat velké množství mapové dokumentace dotčeným stavebním úřadům, ale pouze zabezpečí její zpřístupnění. U § 66 odst. 7 je navrženo sjednocení místa a postupu při stanovování záplavového území, jeho aktivní zóny a omezujících podmínek mimo aktivní zónu formou opatření obecné povahy, která umožní uplatnit relevantní připomínky dotčených subjektů.

K bodům 87 a 88 - § 67 odst. 1

Upřesněním textu nebudou z aktivní zóny vyloučeny komunikace (zpevněné plochy), které nevaří z hlediska průtočnosti území, např. cyklostezky. Dále nebudou vyloučeny nezbytné opravy a úpravy stávajících staveb, pokud jimi nedojde ke zhoršení odtokových poměrů.

K bodu 89 – v § 67 se odst. 3 zrušuje

Jedná se o upřesnění textu. Je nově ošetřeno v § 66 odst. 7.

K bodu 90 - § 69a

Jedná se o naplnění jednoho z požadavků směrnice 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládnutí povodňových rizik, kdy předběžné vyhodnocení povodňového rizika má vliv jak na operativní opatření ochrany před povodněmi řešené v hlavě IX, tak na proces plánování řešený v hlavě IV. Zároveň v odstavci 5 je uvedeno zmocnění k vydání vyhlášky o způsobu předběžného hodnocení povodňových rizik a o zveřejnění hodnocení povodňových rizik.

Přechodné ustanovení dále stanoví, že hodnocení povodňových rizik musí být provedeno nejpozději do 22. prosince 2011.

K bodům 91 a 92 - § 70 odst. 2 a 4

Praxe si vyžádala přesnější definování pojmů a obsahu ustanovení. První stupeň povodňové aktivity je rozšířen i o vydání výstražné informace předpovědní povodňové služby. Stupně povodňové aktivity jsou přímo ze zákona závazné pro povodňové plány nižších stupňů.

Stupně povodňové aktivity, které se stanovují s ohledem na ohroženost území podél stanovených úseků vodních toků a po projednání s dotčenými obcemi, jsou přímo ze zákona závazné pro povodňové plány nižších stupňů.

K bodu 93 - § 71 odst. 4

Změnou se navrhuje odstranění nadbytečných slov, které nemají vliv na rozhodování vodoprávního úřadu, ani na možnost zahájit řízení z podnětu vlastníků. Jedná se o zobecnění textu.

K bodům 94 a 95 - § 71 odst. 6 a 8

Je nově uloženo v povodňových plánech krajů, aby se pro významné hlásné profily stanovily limity extrémního ohrožení, které slouží pro rozhodování o vyhlášení stavu nebezpečí. Tyto limity by měly vyjadřovat stav, kdy nebude možné povodňovou situaci zvládnout pouze povodňovými orgány (např. překročení návrhových parametrů ochranných hrází).

V odstavci 8 se jedná o úpravu, která snižuje administrativní zátěž, tj. příslušný povodňový orgán již nebude povinen rozesílat aktualizované části dotčeným povodňovým orgánům, pokud zabezpečí jejich zpřístupnění na portálu veřejné správy v digitální podobě.

K bodům 96 a 97 - § 73 odst. 1 a 3

Dílejší zpřesnění na základě zkušeností z praxe a odstranění nadbytečného a chybného odkazu.

K bodu 98 - § 73 odst. 4

Jedná se o doplnění způsobu předávání informací předpovědní povodňové služby na základě praktických zkušeností.

K bodu 99 - § 74 odst. 2

Došlo k upřesnění a doplnění pojmu povodňové záchranné práce.

K bodu 100 - § 75 odst. 2 písm. b)

Tvorba ledových celin je přirozeným jevem ve stojatých a klidně tekoucích vodách v příhodných klimatických podmínkách, který nepředstavuje žádné povodňové nebezpečí. Nebezpečí způsobuje teprve tvorba ledových nápěchů pod ledovou celinou (chod ledové tříště), které omezují průtočný profil v takové místě.

K bodu 101 - § 76 odst. 2

Bylo nutné zmírnit lhůtu pro zpracování zprávy po ukončení povodně z hlediska proveditelnosti.

K bodu 102 - § 76 odst. 4

Došlo k doplnění ustanovení zavedení evidence zpráv o povodni u správce povodí.

K bodu 103 - § 77 odst. 4

Jedná se o upřesnění povinností povodňových orgánů a dostupnosti přijatých opatření a vydaných příkazů. Současně je navrženo snížení administrativní zátěže, tj. příslušný povodňový orgán již nebude povinen rozesílat dotčeným povodňovým komisím i vlastním členům komise přijatá opatření a vydané příkazy, pokud zabezpečí dálkový přístup k nim a bude mít zabezpečeno zpětné potvrzení o přijetí jako dosud (zavedení digitálních povodňových knih a jejich sdílení přes heslo).

K bodu 104 - § 77 odst. 8

Jedná se o upřesnění textu, aby bylo jednoznačné, kdy může vyšší povodňový orgán převzít řízení ochrany před povodněmi.

K bodu 105 - § 77 odst. 9

Jedná se o doplnění textu, aby bylo jednoznačné, jakého území se opatření týká.

K bodu 106 - § 79 odst. 1

Doplňený text řeší souběh činností dvou povodňových komisí, jejichž předsedou je shodný starosta obce. Pověřeným zástupcem by měl být člen rady obce.

K bodu 107 - § 82 písm. c)

Jedná se o odstranění nadbytečného textu, který měl svůj význam při existenci povodňových komisí ucelených povodí.

K bodu 108 - § 83 písm. l)

Zavedení zákonné spolupráce odpovídající praxi, a to i ve vztahu k úpravě písmene m).

K bodu 109 - § 83 písm. m)

Jedná se časové zpřesnění vztahu odstraňování povodňových škod a vyloučení zákona o ochraně přírody a krajiny.

K bodu 110 - § 84 odst. 1 písm. h)

Vyjasnění problematické povinnosti.

K bodu 111 - § 85 odst. 1 písm. i)

Dochází k upřesnění textu v tom smyslu, že za zajištění požadované ochrany plavidel v době povodně odpovídá vlastník pozemku v záplavovém území pouze v případě, že je vlastníkem nebo provozovatelem přístavu. Jde o významnou úpravu, která má zamezit tomu, aby se povinnost obecně týkala všech vlastníků pozemků a staveb, které se nacházejí v záplavovém území.

K bodu 112 a 113 - § 86 odst. 1a 2

Úprava v souvislosti s úpravou plánování v Hlavě IV.

K bodu 114 - § 88 odst. 3, 5, 7 a 8

Odstavec 3 nově definuje pojem „vodní zdroj“, a to v souladu s jednotnou výkladovou praxí obou ústředních vodoprávních úřadů. Zavedení tohoto pojmu je nezbytné pro jeho jednotnou aplikaci správními orgány ve správních řízeních i při jiné odborné činnosti.

V odstavci 5 je konstatováno, že odběratel není povinen poplatkové hlášení podávat, pokud nepodléhá zpoplatnění podle odst. 2 a také v případě, že od prvního jím podaného poplatkového hlášení nedošlo ke změně povolení k odběru podzemní vody, na jehož základě bylo první poplatkové hlášení podáno. Jde o výrazné snížení administrativní zátěže.

Odstavce 7 a 8 upravují vydání jednoho zálohového výměru, jenž by stanovil výši zálohy, která se bude odvádět každoročně do doby vydání nového zálohového výměru při změně povoleného množství vody. Současně je zakotvena povinnost subjektu podat nové poplatkové hlášení v případě, že by došlo ke změně povolení, resp. změně povoleného množství vody. Navrhovaná úprava § 88 představuje výrazné snížení administrativní zátěže jak na straně odběratelů, tak na straně ČIŽP.

K bodu 115 - § 88 odst. 16 a bodu 147 – příloha č. 2 A

Inflační doložka k poplatku za odběr podzemní vody.

V příloze č. 2 A se v souladu s návrhem úpravy ekonomických nástrojů stanoví nová výše jednotného poplatku za odběr podzemní vody.

K bodu 116 - § 88a

Nově se zavádějí poplatky za využívání povrchových vod jako strategického přírodního zdroje. Vedle poplatku z povoleného množství odběru povrchové vody (§ 101a), se v § 88a zavádí poplatek z povoleného množství odběru podzemní vody, včetně jeho výše, inflační doložky a procesu jeho stanovení a výběru. Poplatek bude vybírán celními úřady a převáděn na zvláštní účet Ministerstva zemědělství (§ 101b).

K bodu 117 - § 89 odst. 1

Úprava v souvislosti se změnou poplatku za vypouštění odpadních vod do vod povrchových.

K bodům 118 a 119 - § 90 a bodu 147 – příloha č. 2 B

Navržená úprava promítá změnu poplatku za vypouštění odpadních vod do vod povrchových. Úpravou v odstavci 1 uplatňuje jak koncentrační, tak hmotnostní zatížení a v příloze č. 2 byly upraveny některé ukazatele znečištění, navýšeny sazby za jednotlivé ukazatele znečištění a upraveny hodnoty limitů hmotnostních i koncentračních tak, aby poplatky byly motivačním nástrojem vedoucím ke snižování vypouštění znečištění do vod povrchových. Celá příloha byla graficky upravena tak, aby korespondovala s jinými právními předpisy vztahujícími se k vypouštění odpadních vod.

Zároveň se zrušením odstavců 2 a 3 ruší stávající poplatek z objemu vypouštěných odpadních vod.

K bodu 120 - § 90 odst. 4

Omezení odečtu na jeden zdroj je nezbytně nutné z důvodu možné snahy odečítat všechnu odebranou vodu pro úpravu na vodu pitnou v rámci různých vypouštění na území ČR, což je zcela nevyvoditelné při vyhodnocování poplatků v rámci jejich vydávání na jednotlivých OI ČIŽP. Dosud takovéto odečety nebyly z důvodu vysokých koncentračních limitů uplatňovány, neboť za znečištění se poplatky prakticky neplatily. Zároveň toto řešení omezí možnosti spekulací o tom, co je voda dodaná, předaná apod. a umožní se jen odečety za vodu, kterou provozovatel odebral, použil – tedy vytvořil z ní nebo z části vodu odpadní a tu potom vypustil a nikoliv za vodu odebranou upravenou a prodanou (předanou).

K bodu 121 - § 92 odst. 1

Úprava tohoto odstavce je v přímé souvislosti se změnou § 38 odst. 4, tj. vypuštěná slova jsou již obsažena v novém znění § 38 odst. 4.

K bodu 122 – doplnění věty v § 93 odst. 1

Zpřesňuje se ustanovení tohoto odstavce tak, aby znečišťovatel neměl povinnost podávat poplatkové hlášení v případě, kdy nepodléhá zpoplatnění podle § 90. Toto zpřesnění by mělo snížit administrativní zátěž na obou stranách.

K bodu 123 - § 97 odst. 1

Jedná se o opravu původního chybného znění tohoto odstavce, Česká inspekce životního prostředí nevydává povolení podle vodního zákona.

K bodu 124 - § 100 odst. 2

Na základě rozvolnění vypouštění přes půdní vrstvy (nově upravený § 38 odst. 7) do vod podzemních je třeba jasně vymezit povinnost platit poplatky za uvedené vypouštění.

K bodu 125 - § 101 odst. 1

Stávající znění zákona neumožňuje vybírat platbu za odebrané množství povrchové vody mimo vodní tok; dále neumožňuje vymáhat platbu za nedovolené odběry či za odběry prostřednictvím dalšího subjektu, čímž správci vodních toků přicházejí o nemalé finanční prostředky. Tento stav je třeba upravit.

K bodům 126 a 127 - § 101 odstavec 5 a 6

Úprava souvisí s předchozím bodem.

K bodu 128 – vložení § 101a a 101b

Nově se zavádějí poplatky za využívání povrchových vod jako strategického přírodního zdroje. Vedle poplatku z povoleného množství odběru podzemní vody (§ 88a), se v § 101a zavádí poplatek z povoleného množství odběru povrchové vody, včetně jeho výše, inflační doložky a procesu jeho stanovení a výběru. Jde o poplatek svého druhu, na který se nevztahuje zákon o správě daní a poplatků. Poplatek bude vybírán s. p. Povodí.

V § 101b se upravuje zřízení zvláštního účtu Ministerstva zemědělství k vodohospodářskému využití, které je v zákoně taxativně vymezeno s tím, že je zavedeno zmocnění pro vydání vyhlášky k podrobnostem užití prostředků z tohoto zvláštního účtu.

V přechodném ustanovení 10 je navrženo přechodné období 3 let, během nichž se budou poplatky z povoleného množství odběru povrchové vody hradit ze skutečně odebraných objemů vody. Jde o opatření, aby si uživatelé (odběratelé), kteří mají výrazně vyšší povolené odběry povrchové vody, než skutečně odebírají (v průměru o více než 100 %), mohli upravit povolení na reálnou úroveň.

K bodu 129 - § 103 odst. 1

Doplnění povinnosti platby penále pro prodlení v placení nově zavedených poplatků.

K bodům 130 a 131 - § 104 odst. 2 a 7

Na základě požadavku Ministerstva vnitra byly do odstavce 2 doplněny jako vodoprávní úřady „pověřené obecní úřady“. V novém odstavci 7 je uvedeno, že vodoprávní úřad je pro konkrétně vymezená řízení dotčeným orgánem.

K bodu 132 - § 105 odst. 2

Vzhledem k požadavku ministerstva vnitra na přesun kompetencí z pověřených vodoprávních úřadů na obecní úřady obcí s rozšířenou působností se navrhuje ponechat pověřeným vodoprávním úřadům pouze nejběžnější agendu spojenou s potřebou blízkého kontaktu

občana s vodoprávním úřadem, tj. povolování odběrů podzemních a souvisejících vodních děl (tj. např. studny). Jedná se o agendu ze strany pověřených obecních úřadů doposud zastávanou a rovněž z hlediska počtu poměrně významnou. Přesun této části kompetence na obecní úřady obcí s rozšířenou působností by pro tyto úřady znamenal velmi výrazný a poměrně nárůst okruhu jejich administrativy. Ostatní agendy svěřené doposud pověřeným obecním úřadům se však na obecní úřady obcí s rozšířenou působností navrhuje přesunout, ať již z důvodu složitosti uvedených řízení či odborného zázemí těchto správních orgánů.

K bodu 133 - § 106 odst. 1

Úprava souvisí s přesnějším vymezením kompetencí vodoprávních úřadů, jimž je ukládána působnost i podle jiných zákonů; většinou však chybí určení stupně vodoprávního úřadu.

K bodu 134 - § 106 odst. 3

Vymezení působnosti vodoprávního úřadu na úrovni obce s rozšířenou působností jako dotčeného orgánu.

K bodu 135 - § 107 písmena c), j), o), p) a w).

Navrženo zpřesnění kompetencí krajských úřadů podle vodního zákona. Krajským úřadům nově náleží mimo jiné výslovně, z důvodu nejasných výkladů v praxi, stanovovat nejen záplavová území, ale i jejich aktivní zóny. Dále nově krajským úřadům náleží rozhodovat v pochybnostech o nakládání s vodami a o tom, zda se jedná, nebo nejedná o odpadní vody.

K bodu 136 - § 108 odst. 3 písm. j), v)

Je navrženo dílčí zpřesnění kompetencí MŽP.

K bodu 137 a 138 - § 109 odst. 1 a 3

Dvojitá povaha tohoto úkonu vodoprávního úřadu je zřejmá, uvědomíme-li si, že za mimořádné situace bude třeba upravit, omezit nebo i zakázat povolená nakládání s vodami a vodoprávní úřad bude přesně vědět, jaká jedinečná konkrétní věc bude z hlediska veřejného zájmu nezbytná, ale buď ji bude třeba přijmout vůči určitému okruhu oprávněných (např. jen vůči jedné vodárenské společnosti tím, že jí omezí odběr vod apod.) nebo okruh dotčených osob určitý nebude (např. se jako vhodné řešení ukáže omezení povolených odběrů podzemních vod v určitém k.ú. nebo v určité obci). Povaha úkonu v prvním případě bude zcela jistě rozhodnutí, jako individuální správní akt, a ve druhém případě pak opatření obecné povahy.

K bodu 139 - § 112 odst. 3

Na základě požadavků praxe se upřesňuje odvolací orgán proti rozhodnutím České inspekce životního prostředí podle vodního zákona.

K bodu 140 - § 115

Po přijetí správního řádu (č. 500/2004 Sb.) a nabytí jeho účinnosti k datu 1. 1. 2006 vyvstala nyní výrazná potřeba aktualizace jednotlivých procesních ustanovení vodního zákona, která byla za účinnosti předchozího správního řádu (č. 71/1967 Sb.) v řadě případů průlomová a inovativní, ale za současného stavu již neodpovídají správnímu procesu prezentovanému v platném správním řádu.

V odstavci 1 se ve své podstatě přejímá dosavadní text až na to, že dochází k nahrazení pojmu „rozhodování“ obecnějším pojmem „věci“, neboť spolu s přijetím nového stavebního zákona (č. 183/2006 Sb.) již nemusí vždy docházet pouze k rozhodování v rámci správního řízení, ale řada záležitostí (např. kolaudační souhlas) je mj. i vodoprávními úřady řešena právě nikoliv v podobě rozhodnutí. Jedná se tedy toliko o zpřesnění textu.

V odstavci 2 uvedenou vyhláškou je vyhláška č. 432/2001 Sb., jež je nyní již tradičním a osvědčeným předpisem, který byl již 3x novelizován (naposledy se na novele pracovalo v roce 2007 s účinností od 15. 2. 2008). Posledně uvedená novela této vyhlášky dalším podstatným způsobem snížila administrativní náročnost (pokles až o 25 % údajů pro jednotlivé fyzické osoby, resp. domácnosti, pokud podají žádost na spojeném formuláři pro povolení nakládání s vodami a stavební povolení). Vyhláška funguje spíše jako návod / manuál a sumarizuje na formulářích, jež tvoří po novele k 15. 2. 2008 17 příloh, údaje a doklady, jejichž předložení ze strany žadatele je většinou vyžadováno již příslušným zákonem. Inspirací byla vyhláška např. pro vyhlášky doprovázející stavební zákon účinný od 1. 1. 2007 (srov. např. č. 526/2006 Sb.). Vyhláška garantuje dvojí výhodu: jak pro žadatele (znají maximální množinu údajů a dokladů, které po nich může vodoprávní úřad vyžadovat), tak i pro vodoprávní úřad, který získá všechny potřebné údaje a doklady, na jejichž podkladě může rozhodnout.

V rámci této novely ustanovení § 115 odst. 2 tak dochází pouze k doplnění dalších typových vzorů v reakci na přijetí nového stavebního zákona a dále s ohledem na zvláštní potřeby vodního hospodářství, zejména po informační kampani v roce 2007, se doplňuje zmocnění pro definování náležitostí dokumentace skutečného provedení stavby a pasportu vodního díla, neboť obecné předpisy stavebního práva výše zmíněným potřebám nevyhovují.

Účelem zpřesnění odstavce 3 je zveřejnit oznámení o ústní jednání i v širokém okolí místa povoleného nakládání s vodami nebo vodního díla, případně jiného povolení. Fakticky totiž s ohledem na problematiku řešenou ve vodoprávním řízení (podzemní vody, odtokové poměry apod.) mohou být vlivy vyvolané povolovanou činností detekovány i ve vzdálené lokalitě. Tímto ustanovením je zajištěno, že se o řízení mohou dozvědět i další osoby a ve vodoprávním řízení se tak mohou objevit další účastníci řízení.

Lze se domnívat, že kombinace ustanovení § 25 a § 144 správního řádu, ve spojení event. s ustanovením § 115 odst. 4 VZ, by mohla uvedený účel rovněž suplovat, i když v tomto případě se jedná o doručování veřejnou vyhláškou, zatímco úprava provedená v ustanovení § 115 odst. 3 je spíše informativního charakteru. Proto by patrně mělo být z preventivních důvodů vyloučení eliminace některého z možných účastníků řízení tím, že by se o řízení nemohl dozvědět, toto ustanovení v podobě odpovídající novému správnímu řádu ponecháno. Jedná se navíc o úpravu, která je vodoprávním úřadům blízká a z jejich strany v praktické činnosti využívána.

Zpřesnění odstavce 4 z hlediska zvláštností (území) hl. m. Prahy.

V odstavci 5 bylo zrušeno z hlediska správního řádu nejasné přizvání správce povodí k řízení; vodoprávní úřad si může vyžádat údaje podle § 54 odst. 3 nebo stanovisko správce povodí podle § 54 odst. 4. Dále byl doplněn vstup uživatele rybářského revíru do vodoprávního řízení v případech, kdy se řízení dotýká revíru. Důvodem je nejasné postavení v současnosti.

Zpřesnění odstavce 6 v reakci na úpravu provedenou v zákoně č. 114/1992 Sb.

Původní text odst. 8 byl již překonán přijetím nového správního řádu, nikoliv však dostatečně. S ohledem na specifika předmětu vodoprávních řízení [vyjma řízení o stavbách (vodních dílech) – proces je řešen ve stavebním zákoně – např. § 112] je však třeba ponechat vodoprávnímu úřadu možnost koncentrovat námitky a stanoviska dotčených orgánů (v inspiraci dle nového stavebního zákona) jak v případě konání ústního jednání (jak tomu je

dle dnes platné úpravy), tak i v případě, kdy od ústního jednání upustí (v dnes platné právní úpravě chybělo a vodoprávním úřadům takový stav způsobuje značné komplikace ve vodoprávním řízení, neboť úprava v ustanovení § 36 odst. 1 správního řádu se jeví jako nedostatečná).

V odstavci 10 se zavádí jako podstatná novinka možnost vydat rozhodnutí jako první úkon v řízení. To je dalším z kroků ke snižování administrativní zátěže, neboť nejsou ani vodoprávní úřad, ani žadatel, resp. účastníci řízení, zatěžováni administrativou, pokud jsou předložené doklady dostatečným podkladem pro vydání rozhodnutí, aniž by tím na druhé straně byly porušeny základní zásady správního řízení. Tento krok je legislativním potvrzením dosavadní faktické praxe vodoprávních úřadů.

Vodoprávní řízení jsou často řízení velmi časově náročná. Z poznatků o činnosti vodoprávních úřadů lze říci, že lhůta pro vydání rozhodnutí v rozmezí mezi 2 a 3 měsíci není zdaleka neobvyklá a to ani v případě odvolacích orgánů. I tříměsíční lhůtu mohl doposud odvolací orgán k žádosti prvoinstančního vodoprávního úřadu přiměřeně, neformálním opatřením, prodloužit a nejednalo se o prodloužení v rámci ochrany před nečinností, s níž pracuje nový správní řád v ustanovení § 80. Lze se však domnívat, že za účinnosti nového správního řádu by měl být proces prodloužování lhůty pro vydání rozhodnutí ze strany odvolacího orgánu ať již v rámci ochrany před nečinností nebo v rámci složitosti kauzy podle ustanovení § 115 odst. 10 vodního zákona sjednocen. Tzn. stejně jako ustanovení § 80 správního řádu (ochrana před nečinností) počítá s formou usnesení, měla by tato forma být doplněna i do ustanovení § 115 odst. 10 vodního zákona.

V odstavci 12 dochází pouze k zpřesnění ve vztahu k novému správnímu řádu.

V odstavci 13 v případě mimořádné situace (např. sucha), jež je navíc vždy presumována dle ustanovení § 6 odst. 4 i § 109 odst. 1 vodního zákona rovněž veřejným zájmem, je v řadě případů třeba, aby přijaté opatření (např. zákaz koupání, přechodný zákaz odběru podzemních vod apod.) bylo účinné co nejdříve. Otázka času je v takových případech pro efektivitu přijatého řešení zásadní. Proto se v souladu s ustanovením § 173 odst. 1 správního řádu stanovuje účinnost opatření obecné povahy ještě před postupem (resp. s vyloučením postupu) dle ustanovení § 172 správního řádu. Pokud by měl úkon vodoprávního úřadu dle ustanovení § 109 odst. 1 povahu rozhodnutí, pak i takové rozhodnutí může být z důvodu operativnosti přijatého řešení prvním úkonem v řízení. V případě opatření obecné povahy je nezbytné, aby vodoprávní úřad o jeho vydání uvědomil dotčené osoby, a to jakýmkoliv vhodným a v místě obvyklým způsobem (např. místním rozhlasem, vyvěšením informativní tabule např. u vodního toku, v němž se zakazuje koupání apod.). Nelze totiž předpokládat, že zveřejnění na úřední desce vodoprávního úřadu zajistí přijatému opatření dostatečnou publicitu.

Ke změně v odstavci 14 dochází proto, že doposud byla možnost aplikace „změnových a rušících“ ustanovení souvisejících s nakládáním s vodami aplikována pouze ve vztahu k povolení k některým činnostem (§ 14), povolení k v upouštění odpadních vod s obsahem zvlášť nebezpečné závadné látky do kanalizace (§ 16) a souhlasu (§ 17). Z hlediska praktických potřeb vodního hospodářství je třeba v řadě případů mít např. možnost změnit ať již z moci úřední nebo k žádosti i jiné rozhodnutí vodoprávního úřadu (např. rozhodnutí o schválení manipulačního řádu apod.), neboť v opačném případě je za současného stavu nezbytné vést řízení o nové žádosti, což představuje značně zvýšenou administrativu oproti „pouhému“ změnovému řízení, a to jak pro vodoprávní úřady, tak i pro žadatele.

V odstavci 16 dochází v reakci na změnu § 59 odst. 1 a 2 (vodoprávní úřady již nebudou schvalovat provozní řády) k nutnému vypuštění provozních řádů.

V odstavci 17 se s ohledem na specifika vodoprávního řízení je na místě ponechat dosavadní praxi určování místní příslušnosti odchylně od ustanovení § 11 odst. 2 správního řádu, které odvozuje příslušnost od podání žádosti nebo prvního úkonu v řízení.

Lze se však domnívat, že dosavadní poslední větu lze vypustit, neboť zde je již nový správní řád (§ 11 odst. 2) aplikovatelný, jak doplňuje nově vložená poslední věta.

Odstavec 11 z dosavadního znění § 115 byl zrušen jako nadbytečný s ohledem na obecnou úpravu ve správním řádu,

Ostatní odstavce byly převzaty a nebyly věcně změněny.

K bodu 141 - § 116 až 125l

Na základě požadavků Ministerstva vnitra byla kompletně přepracována Hlava XII upravující správní delikty, a to podle metodiky Ministerstva vnitra pro úpravu správního trestání. Nově byly do vodního zákona zavedeny skutkové podstaty přestupků, které vycházejí ze stávajících skutkových podstat uvedených v § 116 vodního zákona. Dále byly vypuštěny některé sankce za porušení povinností buď proklamativních, nebo nevymahatelných. Nově navržená úprava obsahuje také některé nové skutkové podstaty. Rozvržení pokut vycházelo rovněž ze stávajících sankcí, v některých případech byly pokuty vhodně s ohledem na praxi upraveny.

K bodu 142 - § 126 odst. 5

V tomto ustanovení se vymezuje vztah mezi zákonem o vodách a zákonem o integrované prevenci znečištění.

K bodu 143 – § 126 odst. 8

Navrženo společné ustanovení v tom smyslu, že všechna řízení zahajovaná v pochybnostech bude rozhodovat vodoprávní úřad z moci úřední. Tímto opatřením se sleduje snížení administrativní zátěže a zrychlení řízení.

K bodu 144 – § 126b

Z důvodu novelizace vodního zákona zákonem č. 167/2008 Sb. je nutné upravit rozpor v poznámkách pod čarou touto novelizací vzniklý.

K bodu 145 a 146 – příloha č. 1

Příloha č. 1 je transpozicí přílohy VIII směrnice 2000/60/ES. Mezi zvláště nebezpečné látky byly doplněny látky nebo produkty jejich rozkladu, u kterých byly prokázány karcinogenní nebo mutagenní vlastnosti, které mohou ovlivnit produkci steroidů, štítnou žlázu, rozmnožování nebo jiné endokrinní funkce ve vodním prostředí nebo zprostředkovaně přes vodní prostředí, z důvodu úplné transpozice výčtu zvláště nebezpečných látek z příslušných evropských směrnic.

Upřesnění definice zvláště nebezpečných látek bylo provedeno na základě upozornění Evropské komise na neúplnou nebo nesprávně provedenou transpozici Přílohy VIII směrnice 2000/60/ES a bude tak možné sledovat a omezit působení těchto látek ve vodní prostředí.

V článku II. jsou navržena přechodná ustanovení.

Odůvodnění jednotlivých přechodných ustanovení je vždy uvedeno u jednotlivých novelizačních bodů, s nimiž přechodná ustanovení přímo souvisejí.